

Хушхабар аз Юҳанно Пешгуфтор

Муаллифи ин Хушхабар Юҳанно яке аз дувоздаҳ шогирдони Исои Масеҳ буд ва аз рӯи навиштаҳои худи Юҳанно, ў шогирди бисёр наздик ва дўстдоштаи Исо ба ҳисоб мерафт. Тахмин аст, ки Юҳанно ин Хушхабарро тақрибан дар охири асри аввал, байнин солҳои 90–95 навиштааст, ҳангоме ки дар шаҳри Эфсуси ҳозираи Туркия зиндагӣ мекард ва хизмати худро пеш мебурд.

Юҳанно мисли Матто ҳар чое, ки Исои Масеҳ мерафт, ўро ҳамроҳӣ мекард ва шоҳиди тамоми хизмат ва мӯъчизоти Исо буд. Дар замоне, ки дар бораи Исои Масеҳ ҳар гуна таълимоти хато пайдо шуданд, муаллиф дар пеши худ мақсад гузошт, ки бо навиштани ин Хушхабар ба имондорон дониши мустаҳкам дар бораи Исои Масеҳ диҳад, ки ў дар асл кӣ аст ва чӣ хислат дорад. Дар ҷамъбасти нақли худ Юҳанно мегӯяд: «Вале ҳамаи ин барои он навишта шудааст, ки шумо ба Таъяншуда ва Писари Худо будани Исо имон овареду ба воситаи имон ба ў ҳаёти абадӣ ёбед» (20:31).

Бинобар ин ҳам муаллиф нақли худро аз баён кардани он сар мекунад, ки Исои Масеҳ Каломи абадии Худо буд ва ба ҳамин сабаб хислати Худоро низ дорад. Юҳанно дар ин китоб он воқеаҳо ва суханони Исоро бештар овардааст, ки дар Хушхабарҳои дигар наомадаанд. Масалан суханоне, ки Исо дар бораи Худ гуфтааст, ки ў роҳ, ростӣ, ҳаёт,

нони ҳаёт, чўпони нек, токи ҳақиқӣ, нури ҷаҳон, оби ҳаёт ва гайра аст.

Юханно ҳамчунон дигар як мавзӯи калонро баён мекунад, ки Исои Масеҳ нисбат ба ҳар шахс чи шогирдони худаш ва чи бегонаҳо меҳру муҳаббат ва ғамхорӣ нишон медод: ба зани сомарӣ оби ҳаётбахш пешниҳод кард, гуноҳи занеро, ки ҳангоми алоқаи гайриникоҳ гирифта шуда буд, бахшид, дӯсташ Лайзорро, ки дар тӯли чор рӯз мурда буд, зинда кард, ба шогирди худ Тумо, ки ба зинда шудани ӯ шубҳа кард, дастони Худро нишон дод.

Тарзи нақли Юханно дар бораи Исои Масеҳ аз се муаллифи дигари Хушхабар фарқ мекунад. Чун дар ин Хушхабар мо мебинем, ки чӣ тавр Исо бо одамони гуногун сӯҳбатҳои дароз дар бораи кӣ будану чӣ супорише аз тарафи Худо доштанаш мегузаронад. Аз ин сӯҳбатҳо дарсҳои зиёд ёд гирифтан мумкин аст, фарзи мисол аз сӯҳбати Исои Масеҳ бо роҳбари динӣ Ниқодимус мо мефаҳмем, ки зиндагии навро бо кӯшишу ҳаракати худамон ба даст оварда наметавонем, балки Худо одамони ҷаҳонро чунон дӯст дошт, ки начоти онҳоро ба таври тӯҳфа пешниҳод мекунад.

Каломи ҳаёт

1 Дар ибтидо Калом буд ва ин Калом бо Худо буд ва Калом Худо буд.

2 Вай дар аввал бо Худо буд

3 ва ҳама чиз ба воситаи ӯ оғарида шуду бе ӯ ҳеч чизе аз оғариниш пайдо нашуд.

4 Дар ӯ ҳаёт буд ва ин ҳаёт барои одамон равшани буд.

5 Равшани дар торикий медураҳшад ва торикий онро фаро гирифта наметавонад.

6 Марде бо номи Яхё аз тарафи Худо фиристода мешавад,

7 ки дар бораи равшани шаҳодат дихаду ҳама ба воситай ӯ имон оваранд.

8 Яхё худ равшани набуд, vale барои он омад, ки дар бораи равшани шаҳодат дихад.

9 Он равшани ҳақиқие, ки ба ҳамаи одамон медурахшад, ба ҷаҳон омадани буд.

10 Калом дар ҷаҳон буд ва мардуми ҷаҳон ба воситай ӯ оғарида шуда бошанд ҳам, ӯро нашинохтанд.

11 Вай ба назди қавмаш омад, vale онҳо ӯро қабул накарданд.

12 Аммо ба қасоне, ки ӯро қабул карданд ва ба ӯ имон оварданд, ҳуқуқ дод, ки фарзандони Худо шаванд.

13 Онҳо на ба таври табиӣ ва на аз рӯи ҳоҳиши инсонӣ, балки аз Худо таваллуд ёфтаанд.

14 Инақ, Калом инсон шуд ва дар миёни мо истиқомат дошт. Мо шӯҳрату ҷалоли ӯро дидем, ки мисли ҷалоли фарзанди ягонаи Падар пур аз марҳамату ростӣ буд.

15 Яхё дар бораи ӯ шаҳодат доду бо овози баланд гуфт: «Ман ӯро дар назар дошта ба шумо гуфта будам, ки баъд аз ман қаси аз ман бузургтаре меояд, чунки Вай пеш аз ман вучуд дошт».

16 Аз фаровонии файзи ӯ ҳамаи мо баракат аз паси баракат ёфтаем.

17 Худо шариатро ба воситай Мӯсо додааст, vale файзу ростӣ ба воситай Исои Масеҳ омад.

18 Худоро ҳеч гоҳ қасе надидааст. ӯро фақат Писари яккаву ягона, ки ҳамеша бо Падар аст, барои мо ошкор кардааст.

Шаҳодати Яхёи Таъмиддиҳанд

19-20 (19-20) Вақте роҳбарони яҳудӣ аз Ерусалим ба назди Яхё чанд нафар рӯҳониён ва левизодагонро фиристоданд, то аз ў кӣ буданашро бипурсанд, Яхё аз ҷавоб рӯ нагардонду ошкоро эълон карда, чунин шаҳодат дод: «Ман Масех, яъне Таъиншудаи Худо нестам».

21 Онҳо боз пурсиданд: «Пас, шумо қистед? Оё Илёс пайғамбаред?» «Не», — ҷавоб дод ў. «Ё ҳамон пайғамбаред, ки мунтазираш ҳастем?» «Не», — гуфт ў.

22 Онҳо пурсиши худро давом доданд: «Охир, шумо қистед? Мо бояд ба қасоне, ки моро фиристодаанд, ҷавоб дихем. Шумо дар бораи худ ҷӣ мегӯед?»

23 Яхё бо суханоне, ки Ишаъё пайғамбар гуфта буд, ҷавоб дод:

«Ман қасе ҳастам, ки дар биёбон фарёд зада мегӯяд:
„Барои Худованд роҳро рост намоед!“».

24 Аз тарафи фарисиён низ фиристодашудагоне буданд,

25 ки аз ў пурсиданд: «Модоме ки шумо на Таъиншудаи Худо, на Илёс ва на ҳамон пайғамбаре ҳастед, ки дар мунтазираш ҳастем, пас ҷаро мардумро таъмид медиҳед?»

26-27 (26-27) «Ман бо об таъмид медиҳам, — ҷавоб дод Яхё. — Вале дар байни шумо шахсе ҳаст, ки баъд аз ман меояд ва ман ҳатто лоиқи он нестам, ки банди пойафзолашро қушоям. Шумо Ўро намешиносад».

28 Ҳамаи ин воқеа дар Байт-Ҳинӣ, дар соҳили дигари дарёи Урдун ба амал омад, ки Яхё дар он ҷо мардумро таъмид медод.

Барраи Худо

29 Рўзи дигар Яҳё ба наздаш омада истодани Исоро дида, гуфт: «Ана ин аст Барраи Худо, ки гуноҳи ҳаҷонро мебардорад!

30 Ман дар бораи ӯ гуфта будам, ки аз паси ман касе меояд, ки аз ман бузургтар аст, зоро пеш аз ман вучуд дошт.

31 Худи ман ӯро намешинохтам, vale барои ҳамин омада, бо об таъмид додам, ки ӯ барои мардуми Истроил маълум гардад».

32 Баъд шаҳодат дода гуфт: «Ман дидам, ки Рӯҳи Муқаддас монанди қабӯтар аз осмон фаромада, бар ӯ қарор гирифт.

33 Худи ман ӯро намешинохтам, vale Худо, ки маро барои бо об таъмид додан фиристод, ба ман гуфта буд: „Бар касе бинӣ, ки Рӯҳ бар ӯ фаромада қарор мегирад, бидон, ки Вай ҳамон касест, ки бо Рӯҳи Муқаддас таъмид медиҳад“.

34 Ман инро дидам ва шаҳодат медиҳам, ки ӯ Писари Худост».

Шогирдони аввалини Исо

35 Рўзи дигар Яҳё бо ду нафар шогирди худ боз дар ҳамон ҷо меистод

36 ва Исио аз роҳ гузашта истодаро дида, гуфт: «Ана ӯ Барраи Худо аст!»

37 Он ду шогирд суханонашро шунида, аз паси Исо равона шуданд.

38 Вақте Исо ба ақибаш нигоҳ карда дид, ки онҳо аз паси ӯ меоянд, ба онҳо гуфт: «Шумо чиро мекобед?» Онҳо дар ҷавоб пурсиданд: «Раббӣ! Шумо дар кучо зиндагӣ мекунед? (Маънои калимаи „Раббӣ“ устод аст)».

39 Ӯ гуфт: «Рафтем, мебинед».

Вақте ки онҳо ҳамроҳаш рафта, ҷои истиқомати ӯро диданд, соат қариби чори бегоҳ буд ва онҳо ҳамон рӯз бо ӯ монданд.

40 Яке аз он ду нафар, ки суханони Яҳёро шунида, аз паси Исо равона шуд, Андриёс, бародари Шимъўни Петрус буд.

41 Ӯ аввал бародари худ Шимъўнро ёфта ба ӯ гуфт: «Мо Масехро ёфтем» (Маъниои калимаи «Масех» Таъяниншудаи Худо аст).

42 Андриёс Шимъўни Петрусро ба назди Исо овард. Исо бо дикқат ба ӯ нигоҳ карда гуфт: «Ту Шимъўн, писари Юханно ҳастӣ. Аммо аз ин баъд Кифо номида мешавӣ» (Калимаи Петрус бо юнонӣ ва Кифо бо арамей — маъниои ҳардуяш ҳам «санг» аст).

43 Рӯзи дигар Исо қарор дод, ки ба Ҷалил биравад. Ӯ Филиппусро ёфта, гуфт, ки аз пасаш биёяд.

44 Филиппус ҳам монанди Андриёс ва Петрус яке аз сокинони Байт-Сайдо буд.

45 Филиппус, дар навбати худ, Натаноилро ёфта, ба ӯ гуфт: «Мо он касеро ёфтем, ки дар борааш Мӯсо дар шариат ва пайғамбарон дар гуфтаҳои худ навишта буданд! Ин Исои писари Юсуф, аз аҳли Носира аст».

46 «Аз Носира? Магар аз Носира чизи хубе баромада метавонад?» — гуфт Натаноил. Филиппус ҷавоб дод: «Рафтем ва худат мебинӣ».

47 Исо Натаноили ба наздаш омада истодаро дид, дар бораи ӯ гуфт: «Ана ин исроилии ҳақиқист, ки дар дил макре надорад».

48 «Ту маро аз кучо мешиносӣ?» — пурсид Натаноил. Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Ҳанӯз, пеш аз он ки Филиппус туро фарёд қунад, Ман туро дар зери дарахти анҷир дидам».

49 «Устод, Ту Писари Худо ва Подшохи Истроил ҳастай!» — гуфт Натаноил.

50 Исо ҷавоб дод: «Магар ту барои он имон овардӣ, ки „туро дар зери дараҳти анҷир дида будам“ гуфтам? Ту корҳои аз ин ҳам бузургтарро мебинӣ.

51 Ба шумо рост мегӯям, ки баъд аз ин шумо осмонро қушода ва ба пеши Фарзанди Инсон фаромадану боло баромадани фариштагони Худоро хоҳед дид».

2

Тӯй дар Қанои Ҷалил

1 Рӯзи сеюм дар шаҳри Қанои Ҷалил тӯй арӯсӣ буд ва модари Исо дар он ҷо иштирок дошт.

2 Исо низ бо шогирдони худ ба тӯй даъват шуда буд.

3 Вақте ки шароб тамом шуд, модари Исо ба Вай гуфт: «Инҳо шароб надоранд».

4 «Ин ба мо чӣ даҳл дорад, модар! — ҷавоб дод ба ў Исо. — Вақту соати Ман ҳанӯз нарасидааст».

5 Модари ў ба хизматгорон гуфт: «Ҳар чӣ Вай ба шумо бигӯяд, биқунед».

6 Дар он ҷо шаш қӯзai сангин барои об буд, ки аз рӯи урфу одати яхудиён онро барои расму таомули покшавӣ истифода мебурданд. Ҳар қадоми онҳо аз ҳафтод то яксаду даҳ литр ғунҷоиш дошт.

7 Исо ба хизматгорон гуфт: «Қӯзаҳоро аз об пур кунед». Хизматгорон онҳоро лабрез карданд.

8 «Акнун аз он гирифта, ба роҳбари тӯй баред», — гуфт ба онҳо Исо. Онҳо бурданд.

9 Роҳбари тӯй аз кучо будани шаробро намедонист, фақат хизматгороне, ки аз қӯза об гирифтанд, аз ин огоҳ буданд. Роҳбари тӯй оби ба шароб табдилшударо ҷашида, домодро ба назди худ даъват карду

10 ба ў гуфт: «Ҳар кас аввал шароби хушсифатро оварда мегузораду баъд, вақте ки меҳмонон бисёр нўшиданд, шароби пастсифатро меорад, аммо ту шароби хушсифатро то ҳол нигоҳ доштай».

11 Ҳамин тавр Исо дар Қанои Ҷалил нишонаи аввалини шўҳрату ҷалоли худро зоҳир кард ва шогирдонаш ба Ў имон оварданд.

12 Баъд аз он Исо ба шаҳри Кафарнаҳум рафт. Модари Исо, бародарон ва шогирдонаш ҳам ҳамроҳи Ў буданд. Онҳо дар он ҷо якчанд рӯз монданд.

Хонаи Худоро пок кардани Исо

13 Рӯзи иди Балогардони яҳудиён наздик омад ва Исо ба Ерусалим рафт.

14 Ў дар Хонаи Худо шахсонеро дид, ки бо фурӯши барзагов, гўсфанд ва кабӯтар машғул буданд. Пуливазкунандагон низ дар сари мизҳои худ нишаста буданд.

15 Исо аз таноб қамчин сохта, ҳамаи онҳоро бо барзагову гўсфандонашон аз Хонаи Худо берун ронду мизҳои пуливазкунандагонро чаппа ва пулҳояшонро пароканда кард.

16 Ба кабӯтарфурӯшон бошад, гуфт: «Инҳоро аз ин ҷо бардошта дур кунед! Хонаи Падари Маро ба тиҷоратхона табдил надиҳед!»

17 Шогирдони Ў ба ёд оварданд, ки дар навиштаот чунин гуфта шудааст: «Оташи ҳавасмандӣ ба Хонаи Ту дар дилам аланг мезанад».

18 Он гоҳ роҳбарони яҳудӣ аз Ў пурсиданд: «Бо қадом нишона ҳақ будани ин рафторатро исбот мекунӣ?»

19 Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ин Хонаи Худоро вайрон кунед ва Ман онро дар муддати се рӯз аз нав барпо мекунам».

20 «Ин Хонаи Худо дар давоми чилу шаш сол сохта шуда буд. Ту бошӣ, онро дар муддати се рӯз аз нав барпо кардан меҳоҳӣ?!» — гуфтанд онҳо.

21 Аммо ӯ «Хонаи Худо» гуфта бадани худро дар назар дошт.

22 Аз ин рӯ, вақте ки ӯ аз мурдагон зинда шуд, шогирдонаш ин суханони ӯро ба хотир оварданд ва ба навиштаҷоту гуфтаҳои Исо имон оварданд.

23 Дар он рӯзҳои иди Балогардон, ки Исо дар Ерусалим буд, мардуми бисёре мӯъчизаҳои ӯро дида ба ӯ имон оварданд.

24 Аммо худи Исо ба ҳеч кас дилашро нақушод, ҷунки аз дили ҳамаи онҳо боҳабар буд.

25 Бинобар ин ӯ мӯҳточи он набуд, ки касе ба ӯ дар бораи одамон шоҳидӣ дихад. ӯ худ медонист, ки дар дили инсон чӣ ҳаст.

3

Сӯҳбати Исо бо Ниқодимус

1 Дар байни роҳбарони қавми яҳудӣ аз фирмай фарисиён Ниқодимус ном марде буд.

2 ӯ шабона назди Исо омада гуфт: «Устод, мо медонем, ки Шумо аз тарафи Худо фиристодашуда ҳастед. Ҷунки, агар Худо бо касе набошад, ӯ чунин мӯъчизаҳоеро, ки Шумо нишон додаед, ба амал оварда наметавонад».

3 Исо дар ҷавоб ба ӯ гуфт: «Ба ту рост мегӯям, то касе аз нав таваллуд наёбад, ҳаргиз подшоҳии Худоро дида наметавонад».

4 «Чӣ тавр одами солхӯрда аз нав таваллуд ёфта метавонад? — пурсид аз ӯ Ниқодимус. — Магар ӯ метавонад ба шиками модараш баргашта, дубора таваллуд шавад?»

5 Исо ҷавоб дод: «Ба ту рост мегӯям, агар касе аз об ва Рӯҳ таваллуд нашавад, ба подшоҳии Худо дохил шуда наметавонад.

6 Он чӣ аз ҷисм таваллуд мешавад, ҷисм аст ва он чӣ аз Рӯҳ таваллуд мешавад, рӯҳ аст.

7 Аз он ки ба ту „Шумо бояд аз нав таваллуд ёбед“ гуфтам ҳайрон нашав.

8 Бод * ҳар ҷо ки хоҳад, мевазад. Ту садои онро мешунавӣ, аммо намедонӣ, ки аз кучо меояд ва ба кучо мераవад. Бо ҳар касе, ки аз Рӯҳ таваллуд меёбад, ана ҳамин тавр мешавад».

9 Ниқодимус пурсид: «Ин чӣ хел мешавад?»

10 Исо дар ҷавоби ў гуфт: «Ту устоди мардуми Исроил ҳастӣ ва магар ин ҷизҳоро намедонӣ?»

11 Ба ту рост мегӯям, Ман ҷизи медонистагиамро мегӯям ва дар бораи ҷизи дидагиам шоҳидӣ медиҳам, аммо шумо шаҳодати Маро қабул намекунед.

12 Агар шумо ба ҷизҳои заминие, ки дар бораашон ба шумо гуфтам, бовар накунед, пас, вақте ки дар бораи ҷизҳои осмонӣ мегӯям, ба Ман чӣ тавр бовар мекунед?

13 Гайр аз Фарзанди Инсон, ки аз осмон фаромадааст, ҳеч каси дигар ба осмон набаромадааст.

14 Чӣ тавре ки Мӯсо дар биёбон морро боло бардошта буд, ҳамон тавр Фарзанди Инсон ҳам бояд боло бардошта шавад,

15 то ҳар касе, ки ба Ӯ имон меоварад, ҳаёти абадӣ ёбад.

* **3:8** 3:8 Ин калима дар забони юнонӣ ҳам бод ва ҳам рӯҳро мефаҳмонад.

16 Зеро Худо ҷаҳонро чунон дўст дошт, ки Писари ягонаи худро дод, то ҳар кӣ ба ӯ имон оварад, намирад, балки ҳайти абадӣ дошта бошад.

17 Зеро Худо Писарро на барои ҳукм қардани ҷаҳон фиристод, балки барои он, ки ҷаҳон ба воситаи ӯ начот ёбад.

18 Ҳар кӣ ба ӯ имон оварад, ҳукм карда намешавад, аммо ҳар кӣ имон наоварад, аллакай ҳукм карда шудааст, чунки ба номи Писари ягонаи Худо имон наовардааст.

19 Ана ҳукм аз чӣ иборат аст: равшаний ба ҷаҳон омад, vale мардум торикиро аз рӯшнӣ зиёдтар дўст доштанд, чунки корҳои онҳо бад аст.

20 Ҳар касе, ки кори бад мекунад, аз равшаний нафрат дорад ва барои он ки корҳои бади ӯ ошкор нашаванд, ба сӯи рӯшнӣ намеояд.

21 Аммо ҳар касе ки кори дуруст мекунад, ба сӯи рӯшнӣ меояд, то корҳои бо ёрии Худо қардааш ошкор шаванд».

Исо ва Яҳё

22 Баъд аз он Исо бо шогирдони худ ба сарзамини Яҳудия рафта, ҳамроҳи онҳо дар он ҷо монда, мардумро таъмид дод.

23 Яҳё бошад, ин вақт дар Энони наздики Солим, ки дар он ҷо об фаровон буд, ба таъмид додан машғул буд. Мардум ба назди ӯ меомаданду таъмид мегирифтанд.

24 Он вақт Яҳёро ҳанӯз ба зиндан наандохта буданд.

25 Боре дар байни шогирдони Яҳё ва як нафар аз яҳудиён дар бораи расму таомули покшавӣ баҳс барпо шуд.

26 Онҳо ба назди Яҳё омада, ба ӯ гуфтанд: «Устод, он касе, ки дар соҳили шарқии Урдун бо шумо буд ва

шумо дар борааш шаҳодат дода будед, Ӯ ҳам таъмид дода истодааст ва ҳама пеши Ӯ мераванд!»

27 Яхё ҷавоб дод: «Инсон фақат он чизро дошта метавонад, ки аз осмон ба ӯ бахшида шудааст.

28 Шумо худатон тасдиқ карда метавонед, ки „Ман Масех, яъне Таъиншудай Худо нестам“ гуфта будам, аммо пеш аз Ӯ фиристода шудаам.

29 Домод соҳиби арӯс аст ва дӯсти домод бошад, дар паҳлӯй ӯ истода, овози домодро шунида хурсанд мешавад. Ҳамин тавр шодии ман пурра шуд.

30 Ӯ бояд боз ҳам бузургтар шавад, аммо ман боз ҳам хурдтар.

31 Касе ки аз боло меояд, аз ҳама бузургтар аст. Касе ки аз замин аст, худ заминист ва чун заминӣ сухан мегӯяд. Аммо, касе ки аз осмон меояд, аз ҳама болотар аст.

32 Ӯ дар бораи он чӣ худ дидаасту шунидааст, шоҳидӣ медиҳад, аммо шоҳидии Ӯро ҳеч кас қабул намекунад.

33 Вале ҳар кас ки шоҳидии Ӯро қабул мекунад, бо ин тасдиқ мекунад, ки Худо ҳамеша ҳақ аст.

34 Фиристодашуудай Худо суханони Худоро мегӯяд, чунки Худо Рӯҳашро бе меъёр мебахшад.

35 Падар Писарро дӯст медорад ва ҳама чизро ба дасти Ӯ супоридааст.

36 Ҳар кӣ ба Писар имон меоварад, соҳиби ҳаёти абадӣ мешавад, аммо ҳар кӣ ба Писар итоат намекунад, ҳеч гоҳ ҳаёт наҳоҳад дид ва гирифтори газаби Худо мегардад».

4

Сӯҳбати Исо бо зани сомарӣ

1 Вақте Исо фахмид, ки ба гүши фарисиён хабар расидааст, ки Үаз Яхё бештар шогирд дорад ва бештар мардумро таъмид медиҳад,

2 ҳол он ки мардумро шогирдонаш таъмид медоданд,

3 Ү Яхудияро тарқ карда, боз ба сўи Чалил раҳсипор шуд.

4 Роҳи Ү аз вилояти Сомария мегузашт.

5 Инак, Исо ба Суҳор ном шахри Сомария омада расид, ки он дар наздикии заминест, ки Ёқуб ба писари худ Юсуф дода буд.

6 Дар он чо ҷоҳи Ёқуб буд. Исо аз сафар монда шуда, барои дам гирифтан дар канори ҷоҳ нишаст. Вақт қариби нисфириӯзӣ буд.

7-8 (7-8) Шогирдони Ү барои харидани ҳӯрокворӣ ба шаҳр рафтанд.

Ҳамин вақт як зани сомарӣ барои об ба сари ҷоҳ омад. Исо ба зан гуфт: «Барои нӯшиданам об дех».

9 «Чӣ тавр Шумо, ки яхудӣ ҳастед, аз мани сомарӣ об мепурсед?» — гуфт ба Ү зани сомарӣ. (Гап дар сари он аст, ки яхудиён бо сомариён рафтуомад надоранд).

10 Исо ҷавоб дод: «Агар ту медонистӣ, ки Худованд чӣ чизро ато мекунад ва касе ки ба ту „Барои нӯшиданам об дех“ мегӯяд, кист, ту худат аз Ү об ҳоҳиш мекардӣ ва Ү ба ту оби ҳаёт медод».

11 Зан ба Ү мегӯяд: «Хоҷаам, Шумо сатил надоред, ҷоҳ бошад, чуқур аст. Пас, аз кучо оби ҳаёт мегиред?

12 Магар Шумо аз аҷдоди мо Ёқуб, ки ин ҷоҳро ба мо дод ва аз он худаш, писаронаш ва чорвояш об менӯшиданд, бузургтар ҳастед?»

13 Исо ҷавоб дод: «Ҳар касе ки аз ин об нӯшад, боз ташна ҳоҳад шуд.

14 Аммо ҳар кӣ аз обе, ки Ман ба ў медиҳам, бинӯшад, ҳеч гоҳ ташна наҳоҳад шуд. Обе, ки Ман ба ў медиҳам, аз даруни ў мисли ҷорӣ шудани оби ҳаёти абадӣ мешавад».

15 Зан ба ў гуфт: «Хоҷаам, ба ман аз ин об диҳед, ки дигар ташна нашавам ва барои об ба ин ҷоҳ наоям!»

16 Исо ба ў гуфт: «Рафта, шавҳаратро ҷеф зада биё».

17 «Ман шавҳар надорам», — ҷавоб дод зан.

Исо ба ў гуфт: «Рост гуфтӣ, ки шавҳар надорӣ.

18 Ту панҷ шавҳар доштӣ ва он марде, ки бо ў ҳоло зиндагӣ мекунӣ, шавҳари ту нест. Ту рост гуфтӣ».

19 Зан ба ў гуфт: «Хоҷаам, мебинам, ки Шумо пайғамбар ҳастед.

20 Аҷдодони мо дар сари ин кӯҳ ибодат мекарданд, аммо шумо, яҳудиён мегӯед, ки одамон бояд дар Ерусалим ибодат кунанд».

21 Исо ба ў дар ҷавоб гуфт: «Эй зан, ба Ман бовар кун, ки вақту соате фаро мерасад, ки ба Падари осмонӣ на дар сари ин кӯҳ ва на дар Ерусалим саҷда ҳоҳед кард.

22 Шумо, сомариён намедонед, ки ба чӣ саҷда мекунед, аммо мо медонем, ки ба кӣ саҷда мекунем, зеро начот ба воситай яҳудиён меояд.

23 Вале вақту соате меояд ва аллакай фаро расидааст, ки саҷдакунандагони ҳақиқӣ ба Падар дар рӯҳ ва ростӣ саҷда мекунанд, зеро Падар барои худ чунин саҷдакунандагонро мечӯяд!

24 Худо рӯҳ аст ва онҳое, ки ба ў саҷда мекунанд, бояд дар рӯҳ ва ростӣ саҷда кунанд».

25 Зан ба ў гуфт: «Медонам, ки Таъиншудаи Худо бояд биёяд. Вақте ки ў меояд, ҳама чизро ба мо баён мекунад».

26 «Он кас Манам, ки бо ту сүхбат мекунам», — چавоб дод Исо.

27 Ҳамин вақт шогирдони Исо аз шаҳр баргашта, ҳайрон монданд, ки Исо бо зане сүхбат мекунад. Лекин касе напурсид, ки Исо чӣ меҳоҳад ё ҷаро бо он зан сүхбат мекунад.

28 Зан кӯзаи худро монду ба шаҳр рафта, ба мардум гуфт:

29 «Рафтем, шахсеро мебинед, ки ҳар кори дар зиндагӣ кардаамро ба ман як ба як гуфт. Шояд ӯ Таъиншудаи Худо бошад?»

30 Он гоҳ мардум аз шаҳр баромада ба назди Исо омаданд.

31 Дар ин миён шогирдон аз Исо ҳоҳиш карда гуфтанд: «Устод, ягон чиз ҳӯред!»

32 Исо ҷавоб дода гуфт: «Ман ҳӯроке дорам, ки шумо аз он бехабаред».

33 Шогирдон боз ба ҳамдигар гуфтанд: «Шояд касе ба ӯ ҳӯрок оварда бошад?»

34 Исо ба онҳо гуфт: «Ҳӯроки Ман ичро кардани хости Фиристандаам ва ба анҷом расондани корҳои ӯст.

35 Магар шумо намегӯед, ки „Баъд аз ҷор моҳи дигар мавсими дараф фаро мерасад?“ Аммо Ман ба шумо мегӯям, ки ҷашмонатонро кушода, ба қишиғзор нигоҳ кунед, ки он чӣ гуна пухта расида, барои дараф тайёр шудааст!

36 Даравгар ҳам музди худро мегирад ва ҳам барои ҳаёти абадӣ ҳосил ҷамъ мекунад, то ки ҳам коранд ва ҳам даравгар якҷоя хурсанд шаванд.

37 Ин ҷо чунин сухан бамаврид аст: „Яке мекораду дигаре медараavad“.

38 Ман шуморо барои даравидани ҳосиле фиристодам, ки шумо барои он заҳмат накашидаед, дигарон заҳмат қашидаанд, аммо шумо ба маҳсули меҳнати онҳо шарик шудаед».

39 Мардуми зиёде аз сомариёни ин шаҳр ба тифайли суханони он зан, ки «ҳар кори дар зиндагӣ кардаамро ба ман як ба як баён кард» гуфта буд, ба Исо имон оварданд.

40 Вақте ки сомариён ба назди Исо омада, аз ӯ ҳоҳиш карданд, ки ҳамроҳи онҳо бимонад, ӯ ду рӯз дар он ҷо монд.

41 Он гоҳ шумораи зиёдтари мардум ба Исо аз рӯи суханони худи ӯ имон оварданд.

42 Онҳо ба он зан гуфтанд: «Акнун мо на аз барои суханони ту имон меоварем, балки худамон суханҳояшро шунида фаҳмидем, ки Вай ҳақиқатан Начотдиҳандай ҷаҳон аст».

Шифо ёфтани писари амалдор

43 Баъд аз ду рӯз Исо аз он ҷо баромада, ба Ҷалил рафт.

44 Ӯ худ шоҳидӣ медод, ки пайғамбар дар диёри худ қадр наёрад.

45 Аммо, вақте ки ӯ ба Ҷалил омад, мардуми он ҷо ӯро қабул карданд, чунки онҳо ҳангоми ҷашни ид дар Ерусалим буданд ва ҳамаи корҳоеро, ки Исо дар он ҷо карда буд, дида буданд.

46 Исо боз ба Қанои Ҷалил, ки пештар дар он ҷо обро ба шароб табдил дода буд, омад. Дар Кафарнаҳум писари як амалдори дарбор бемор буд.

47 Ин амалдор аз Яҳудия ба Ҷалил омадани Исоро шунида ба назди ӯ омад ва илтиҷо кард, ки ба Кафарнаҳум омада, писари ӯро, ки дар дами марг буд, шифо бахшад.

48 Исо ба ў ҷавоб дод: «Шумо то ягон нишона ва мӯъцизае набинед, имон намеоваред».

49 «Хочаам! Писарам ҳанӯз намурда биёед!» — гуфт амалдори дарбор.

50 Исо гуфт: «Ба хонаат баргард, писарат намемираид». Он мард ба суханони Исо имон оварда, сӯи хонааш раҳсипор шуд.

51 Ҳанӯз дар аснои роҳ хизматгоронаш ўро пешвоз гирифта гуфтанд, ки писари ў зинда аст.

52 Амалдор аз онҳо пурсид, ки дар қадом соат ҳолаш хуб шуд. Онҳо ҷавоб дода гуфтанд: «Табаш дирӯз соати яки рӯз паст шуд».

53 Он гоҳ падари бача фаҳмид, ки ин ҳамон соат рӯй дод, ки Исо ба ў «Писарат намемираид» гуфта буд. Пас ў бо тамоми аҳли хонаводааш ба Исо имон оварданд.

54 Ин мӯъцизаи дуюме буд, ки Исо баъди аз Яхудия ба Ҷалил баргаштанаш нишон дода буд.

5

Шифо ёфтани мард дар назди ҳавз

1 Баъд аз он айёми иди яҳудиён буду Исо ба Ерусалим рафт.

2 Дар Ерусалим дар наздикии Дарвозаи Гӯсфандон ҳавзе буд, ки ба забони ибронӣ Байт-Ҳасдо номида мешуд. Он панҷ айвон дошту

3-4 (3-4) шумораи зиёди беморон: кӯрҳо, лангҳо ва шалҳо дар он ҷо меҳобиданд.*

---

* **5:3-4** 5:3-4 Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштаҷот пурра ё қисман дохил шудааст, ки: «Онҳо мунтазири ба ҷунбиш омадани об буданд, зоро фариштаи Худованд дар мавриди муайян ба ҳавз поён фаромада, обро мечунбонд ва касе, ки баъди ҷунбиши об якум шуда ба об медаромад, аз ҳар беморие, ки дошт, шифо меёфт».

5 Дар он чо инчуунин марде меҳобид, ки сиу ҳашт сол боз гирифтори беморӣ буд.

6 Вақте Исо дид, ки ўдар он чо хобидааст ва фаҳмид, ки вай муддати дароз бемор аст, аз вай пурсид: «Мехоҳӣ сиҳат шавӣ?»

7 «Хочаам, — ҷавоб дод бемор, — ман касе надорам, ки ҳангоми ба талотум омадани об маро ба ҳавз андозад. То ман наздик меоям ки, каси дигар аллакай аз ман пештар ба ҳавз медарояд».

8 Исо ба ўгуфт: «Бархез, ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард!»

9 Он мард фавран сиҳат шуда, ҷойгаҳи худро бардошта рафт.

Он рӯз рӯзи истироҳат буд.

10 Аз ин сабаб роҳбарони яҳудӣ ба марди шифоёфта гуфтанд: «Имрӯз рӯзи истироҳат аст, бинобар ин право нест, ки ҷойгаҳатро бардошта барӣ!»

11 «Касе, ки маро шифо дод, ба ман „Ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард“ гуфт», — ҷавоб дод ў.

12 Онҳо аз ў пурсиданд: «Қадом одам ба ту „Ҷойгаҳатро бардошта роҳ гард“ гуфт?»

13 Аммо марди шифоёфта намедонист, ки Вай қӣ буд, ҷунки Исо дар байни мардуми онҷобуда аз назар ғоиб шуд.

14 Пас аз он Исо ўро дар Хонаи Ҳудо дидагуфт: «Гӯш кун, акнун ту шифо ёфтӣ. Дигар гуноҳ накун, то ба ҷизи бадтаре дучор нашавӣ».

15 Он мард ба назди роҳбарони яҳудӣ рафта, гуфт, ки ўро Исо шифо додааст.

16 Азбаски Исо ҷунин корҳоро дар рӯзи истироҳат мекард, яҳудиён аз дунболи Ў афтоданд.

17 Аммо Исо ба онҳо ҷавоб дода гуфт: «Падари Ман ҳамеша кор мекунад ва Ман низ ҳамеша кор

мекунам».

18 Бинобар ин дар роҳбарони яхудӣ нияти күштани Исо боз зиёдтар шуд, чунки ӯ на танҳо қоидай рӯзи истироҳатро вайрон мекард, балки Худоро боз Падари худ номида, бо ҳамин худро бо Худо баробар мекард.

Иҳтиёри Писар

19 Аммо Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, Писар бо ихтиёри худ ҳеч кореро карда наметавонад, фақат он чӣ мебинад, ки Падар мекунад, Писар низ мекунад. Ҳар чӣ Падар мекунад, ҳамонро Писар ҳам мекунад.

20 Азбаски Падар Писарро дӯст медорад, ҳар чиро ки худ мекунад, ба ӯ низ нишон медиҳад. Вай ба Писар аз ин ҳам корҳои бузургтарро нишон медиҳад, ки ҳамаи шумо ба ҳайрат меафтаед.

21 Ҳамон тавр ки Падар мурдагонро зинда мекунад ва ба онҳо ҳаёт мебахшад, ҳамчунин Писар, ба ҳар кӣ ҳоҳад, ҳаёт мебахшад.

22 Зоро Падар ҳеч қасро ҳукм намекунад, балки ҳукм карданро пурра ба Писар супоридааст,

23 то ҳама Писарро ҳамон тавр эҳтиром кунанд, ки Падарро эҳтиром мекунанд. Касе, ки Писарро эҳтиром намекунад, Падарро ҳам, ки фиристандай ўст, эҳтиром намекунад.

24 Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ сухани Маро мешунавад ва ба фиристандай Ман имон меоварад, соҳиби ҳаёти абадӣ мебошад. Ӯ ҳукм карда намешавад, балки аллакай аз марг ба ҳаёт гузаштааст.

25 Ба шумо рост мегӯям, вақту соате меояд ва аллакай фаро расидааст, ки мурдагон садои Писари Худоро мешунаванд ва ҳар касе, ки ӯро бишнавад, зинда мешавад.

26 Чунон ки Падар сарчашмаи ҳаёт аст, Писарро низ сарчашмаи ҳаёт кардааст.

27 Инчунин Ӵ ба Писар қудрати ҳукм карданро додааст, зеро Писар Фарзанди Инсон аст.

28-29 (28-29) Аз ин дар ҳайрат намонед, чунки вақту соате фаро мерасад, ки ҳамаи мурдагон садои Ӵро шунида аз қабрҳояшон мебароянд. Онҳо, ки некй карда буданд, барои ҳаёт ва онҳое, ки бадӣ карда буданд, барои маҳкум шудан бармехезанд.

30 Ман наметавонам ба ихтиёри худ кореро ичро кунам: Ман он чӣ бишнавам, ҳамон тавр ҳукм мекунам ва ҳукми Ман одилона аст, зеро Ман на хости худамро, балки хости фиристандаамро ичро кардан меҳоҳам.

Шоҳидони Исо

31 Агар Ман дар бораи худ шаҳодат диҳам, шаҳодати Ман эътибор надорад.

32 Аммо Ман шоҳиди дигаре дорам ва медонам, ки шоҳидии ӯ дар бораи Ман ҳаққонист.

33 Шумо одамони худро ба назди Яҳё фиристодед ва ӯ дар бораи ростӣ шаҳодат дод.

34 Дар воқеъ, Ман мӯҳточи шаҳодати инсон нестам, фақат ба хотири начоти шумо инро гуфтам.

35 Яҳё монанди ҷароғи фурӯзон дураҳшандा буд ва шумо хостед, ки муддате ҳам бошад, дар равшаний ӯ хурсандӣ кунед.

36 Вале Ман шаҳодати бузургтар аз он, ки Яҳё дода буд, дорам. Он корҳое, ки барои ичро кардан Падар ба Ман супоридааст ва худи он корҳое, ки Ман ба ҷо меоварам, шоҳиди онанд, ки Маро Падар фиристодааст!

37 Ҳамин Падарам, ки Маро фиристодааст, дар бораи Ман шаҳодат медиҳад. Шумо тамоман на овозашро шунидаед ва на намуди Ӯро дидаед.

38 Каломи Ӯ дар дилҳои шумо нест, зоро шумо ба каси фиристодааш имон намеоваред.

39 Шумо навиштачотро меомӯзед ва фикр мекунед, ки дар он ҳаёти абадӣ мейбед. Вале он ҳам дар бораи Ман шаҳодат медиҳад.

40 Бо вучуди ин шумо намехоҳед, ки ба пеши Ман оеду ба ҳаёт соҳиб шавед.

41 Ман ба таърифи инсон мӯҳтоҷ нестам.

42 Ман медонам, ки шумо дар дилҳоятон муҳаббати Худоро надоред!

43 Ман назди шумо аз номи Падари худ омадаам ва шумо Маро қабул намекунед, вале агар каси дигар ба назди шумо аз номи худ биёяд, шумо Ӯро қабул мекунед.

44 Агар шумо таърифи яқдигарро маъқул донеду барои чустани таърифи Худои яққаву ягона қӯшиш накунед, чӣ тавр имон оварда метавонед?!

45 Гумон накунед, ки Ман шуморо дар пеши Падар айбдор мекунам, айбдоркунандай шумо Мӯсо аст, ки ба Ӯ умед мебандед!

46 Агар шумо ба Мӯсо имон медоштед, ба Ман ҳам имон меовардед, зоро Ӯ дар бораи Ман навишта буд.

47 Вале, агар шумо ба он чӣ, ки Ӯ навиштааст, имон наоваред, чӣ тавр ба суханони Ман бовар мекунед?»

6

Сер кардани панҷ ҳазор қас

1 Баъд аз ин Исо ба соҳили дигари қӯли Чалил, ки баҳри Табария низ номида мешавад, равона шуд.

2 Аз паси ӯ мардуми бисёре рафтанд, зеро онҳо мӯъчизаҳои ӯро дар шифо додани беморон диданд.

3 Исо ба болои кӯҳ баромада, ҳамроҳи шогирдонаш дар ҳамон ҷо нишаст.

4 Айёми ҷашнгирии иди Балогардони яхудиён наздик омада буд.

5 Исо ба атроф нигоҳ карду мардуми зиёди ба тарафаш омадаистодаро дида, ба Филиппус гуфт: «Барои сер кардани инҳо аз кучо бояд нон ҳарем?»

6 Ӯ хуб медонист, ки чӣ кор меқунад, аммо Филиппусро санҷидани шуда ин суханонро гуфт.

7 Филиппус дар ҷавоб гуфт: «Ба дусад динор нон ҳарем ҳам, ба ҳар қас ақаллан яклуқмагӣ намерасад».

8 Яке аз шогирдонаш, Андриёс, ки бародари Шимъёни Петрус буд, ба Исо гуфт:

9 «Дар ин ҷо писарбачае ҳаст, ки панҷ нони ҷав ва ду моҳӣ дорад. Вале ба ин қадар мардуми зиёд вай чӣ мешавад?»

10 «Ба мардум гӯед, ки бишинанд», — гуфт Исо. Дар он ҷо сабзазор буд. Шумораи ҳамаи нишастагон қариб панҷ ҳазор мард буд.

11 Исо нонро гирифта дуои шукrona ҳонду онро ба нишастагон тақсим карда дод. Баъд бо моҳиҳо ҳам ҷунин кард ва ба ҳама чӣ қадаре ки мехостанд, ҳамон қадар дод.

12 Вақте мардум сер шуданд, Исо ба шогирдони худ гуфт: «Нонпораҳои боқимондаро ҷамъ кунед, ки ҳеч ҷиз исроф нашавад».

13 Шогирдон нонпораҳои панҷ нони ҷавро, ки аз ҳӯрандаҳо боқӣ монда буд, ҷамъ намуда, дувоздаҳ сабадро пур карданд.

14 Мардум мӯъчизаи Исоро дида гуфтанд: «Ӯ ҳақиқатан ҳамон пайғамбарест, ки бояд ба ҷаҳон

биёяд!»

15 Исо фаҳмид, ки онҳо нияти омада, Ӧро дастгир ва ба зўрӣ подшоҳ кардан доранд, аз ин рӯ, танҳо ба кӯҳ баромад.

Дар рӯи об роҳ гаштани Исо

16 Вақти шаб шуд, шогирдони Исо ба лаби баҳр фаромаданд

17 ва ба қаиқ савор шуда, ба соҳили дигари баҳр, ба сӯи Кафарнаҳум равона шуданд. Рӯз аллакай торик шуд, vale Исо ҳанӯз ба наздашон наомада буд.

18 Аз сабаби вазидани шамоли саҳт баҳр ба талотум омад.

19 Вақте онҳо ба масофаи панҷ-шаш километр қаиқро ронда рафтанд, Исоро диданд, ки дар рӯи об қадамзанон ба қаиқ наздик мешавад. Онҳо тарсиданд.

20 «Натарсед, ин Манам!» — гуфт ба онҳо Исо.

21 Онҳо меҳостанд, ки Ӧро ба қаиқ гиранд, vale қаиқ ҳамон замон ба соҳиле, ки онҳо равона буданд, омада расид.

Исо нони ҳаёт аст

22 Рӯзи дигар мардуме, ки дар соҳили дигари баҳр монда буданд, фаҳмиданд, ки шогирдони Исо ба ягона қаиқе, ки дар он ҷо буд, савор шуда рафтаанд. Онҳо боз дида буданд, ки Исо ҳангоми ба қаиқ савор шудани шогирданаш ба онҳо ҳамроҳ нашуд ва онҳо бе Ӧ рафта буданд.

23 Он вақт одамон аз Табария дар якчанд қаиқ ба наздикии маҳале омаданд, ки дар он ҷо пас аз дуои шукрони Худованд нон хӯрда буданд.

24 Вақте мардум диданд, ки дар он ҷо на Исо ҳасту на шогирданаш, ба қаиқҳо савор шуда, ба ҷустуҷӯи Ӧ ба Кафарнаҳум рафтанд.

25 Баъд Ўро дар он тарафи баҳр ёфта, аз ӯ пурсиданд: «Устод, Шумо кай ба ин чо омадед?»

26 Исо дар ҷавоб ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, ки шумо Маро на аз барои он ки мӯъчизаҳоямро дидад, ҷустуҷӯ мекунед, балки аз барои он ки то сер шудан нон хӯрдед!»

27 На барои хӯроки нестшаванда, балки барои хӯроке, ки то ҳаёти абадӣ мемонад, меҳнат кунед. Ин хӯрокро Фарзанди Иисон ба шумо медиҳад, чунки Худо-Падар ба ичрои ин кор ба ӯ розигиашро додааст».

28 Онҳо аз Вай пурсиданд: «Барои иҷро кардани талаби Худо мо чӣ бояд кунем?»

29 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Талаби Худо ин аст, ки ба қаси фиристодааш имон оваред».

30 Онҳо пурсиданд: «Ту ба мо чӣ мӯъчизае нишон медиҳӣ, ки мо онро дид ба Ту имон оварем? Ту чӣ кор мекунӣ?»

31 Аҷдодони мо дар биёбон нони манна^{*} хӯрданд. Чунон ки дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки ӯ барои хӯрдан ба онҳо аз осмон нон дод».

32 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба шумо рост мегӯям, ки нонро аз осмон ба шумо Мӯсо надодааст, ин Падари Ман аст, ки ба шумо аз осмон нони ҳақиқӣ медиҳад.

33 Зоро нони Худо он аст, ки аз осмон поён меояду ба ҷаҳон ҳаёт мебахшад».

34 «Хоҷаам, — гуфтанд онҳо, — ба мо ҳамеша чунин нон бидеҳ!»

35 Исо ба онҳо гуфт: «Ман нони ҳаёт ҳастам. Ҳар қасе ки назди Ман биёяд, гурусна наҳоҳад монд ва ҳар

* **6:31** 6:31 Ин хӯрокест, ки Худо ба ҳалқи Истроил аз осмон медод, вақте ки онҳо аз ғуломии Миср баромада, дар биёбон буданд (ниг. китоби Хуруҷ 16:13–19).

касе ки ба Ман имон оварад, ҳаргиз ташна нахоҳад шуд.

36 Аммо, чунон қи Ман ба шумо гуфта будам, шумо Маро дидед, vale бовар намекунед.

37 Ҳар касе ки ўро Падар ба Ман ато кардааст, сўи Ман хоҳад омад ва ҳар касе ки ба назди Ман биёяд, Ман ўро берун нахоҳам ронд.

38 Зеро Ман аз осмон на барои ичро кардани иродай худ, балки барои ичро кардани иродай фиристандаам фаромадаам.

39 Иродай фиристандаи Ман ин аст, ки аз он касоне, ки Ў ба Ман ато кардааст, ҳеч якero аз даст надиҳам, балки дар рӯзи қиёмат онҳоро зинда гардонам.

40 Зеро иродай Падари Ман ин аст: ҳар кас ки Писарро бинаду ба Ў имон оварад, ҳаёти абадӣ ба даст оварад ва дар рӯзи қиёмат Ман ўро зинда мекунам».

41 Он гоҳ дар байни мардум барои он ғавғо барҳост, ки Ў «Ман нонам, ки аз осмон фаромадаам» гуфт.

42 Онҳо гуфтанд: «Магар ин ҳамон Исои писари Юсуф нест, ки ҳам падар ва ҳам модари Ўро мешиносем? Акнун Ў чӣ тавр „Ман аз осмон фаромадаам“ гуфта метавонад?»

43 «Байни худ ғур-ғур накунед!» — дар ҷавоб гуфт ба онҳо Исо.

44 «То Падар, ки Маро фиристодааст, касеро ба Ман ҷалб накунонад, ҳеч кас назди Ман омада наметавонад ва ҷалшударо дар рӯзи қиёмат Ман зинда хоҳам кард.

45 Дар китоби пайғамбарон навишта шудааст: „Ҳамаи онҳо аз Худо таълим хоҳанд гирифт“. Ҳар касе ки Падарро шунида ва аз Ў таълим гирифта бошад, ба назди Ман меояд.

46 Ин маънои онро надорад, ки касе Падарро

д�다аст. Фақат касе, ки аз пеши Худо омадааст, Падарро д�다аст.

47 Ба шумо рост мегүям, он ки имон дорад, ҳаёти абадӣ ёфтааст.

48 Ман нони ҳаёт ҳастам.

49 Аҷдодони шумо дар биёбон хӯроки маннаро хӯрданд, vale аз марг начот наёфтанд.

50 Аммо ноне, ки аз осмон мефурояд, дигар хел аст: касе ки онро бихӯрад, намемирад.

51 Ман он нони ҳаётам, ки аз осмон фаромадааст. Ҳар кас ин нонро бихӯрад, ҳаёти абадӣ пайдо мекунад. Ноне, ки Ман медиҳам, бадани Ман аст, ки онро ба хотири зинда мондани ҷаҳон фидо мекунам».

52 Пас аз ин дар байни мардум баҳси пуршиддат авҷ гирифт: «Ин шахс чӣ тавр бадани худро барои хӯрдани мо дода метавонад?!»

53 Исо ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегүям, ки агар бадани Фарзанди Инсонро нахӯред ва хуни Ӯро нанӯшед, ҳаёт пайдо намекунед.

54 Ҳар кӣ бадани Маро бихӯрад ва хуни Маро бинӯшад, ҳаёти абадӣ меёбад ва Ман дар рӯзи қиёмат Ӯро зинда хоҳам кард.

55 Зоро бадани Ман хӯроки ҳақиқӣ ва хуни Ман нӯшокии ҳақиқист.

56 Ҳар кӣ бадани Маро бихӯрад ва хуни Маро бинӯшад, вай дар Ман зиндагӣ мекунад ва Ман дар Ӯ.

57 Чунон ки Маро Падар фиристод, ки Ӯ худ сарчашмаи ҳаёт аст ва Ман ба воситай Ӯ зиндаам, ҳамчунин, касе ки Маро бихӯрад, ба воситай Ман зиндагӣ мекунад.

58 Ин аст ноне, ки аз осмон поён фаромад. Вай монанди он ноне нест, ки аҷдодони шумо хӯрданд, vale аз марг начот наёфтанд. Аммо ҳар кӣ ин нонро бихӯрад, то абад зинда хоҳад монд».

59 Ин суханонро Исо ҳангоми дар ибодатхонаи Кафарнахум таълим доданаш гуфт.

Калом дар бораи ҳаёти абадӣ

60 Бисёре аз шогирдон суханони Ӯро шунида гуфтанд: «Ин таълимоти вазнин аст! Кӣ онро қабул карда метавонад?»

61 Исо медонист, ки шогирдонаш аз суханонаш ғурӯр карда истодаанд ва ба онҳо гуфт: «Магар ин шуморо аз роҳ мезанад?

62 Пас, агар шумо ба ҷои аввали худ боло баромадани Фарзанди Инсонро медидед, чӣ кор мекардед?

63 Ҳаётро Рӯҳ мебахшад ва ҷисм ин корро карда наметавонад. Он суханоне, ки Ман ба шумо гуфтам, рӯҳ ва ҳаётанд.

64 Аммо дар байни шумо шахсоне ҳам ҳастанд, ки имон намеоваранд». (Исо аз аввал медонист, ки ба Ӯ кӣ имон наовардааст ва кӣ дар ҳаққи Ӯ хиёнат мекунад).

65 Ӯ давом дода гуфт: «Аз ин рӯ ба шумо гуфтам, ки фақат он қас назди Ман омада метавонад, ки Падар ба ӽ ихтиёри омаданро дода бошад».

66 Баъд аз ин бисёри шогирдонаш аз Ӯ рӯй гардонданду дигар ҳамроҳи Ӯ нарафтанд.

67 Пас, Исо аз он дувоздаҳ шогирдаш пурсид: «Шояд шумо ҳам рафтани ҳастед?»

68 «Эй Худованд, — ҷавоб дод ба Ӯ Шимъӯни Петрус, — мо ба назди кӣ меравем? Суханони ҳаёти абадӣ аз они туанд.

69 Мо имон овардем ва фаҳмидем, ки Ту Шахси Муқаддаси Худо ҳастӣ».

70 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Магар Ман худам дувоздаҳ шогирдро интихоб накардаам? Вале як нафар аз байни шумо шайтон аст!»

71 Ӯ инро дар бораи Яҳудои писари Шимъӯни Исқарют, яке аз дувоздаҳ шогирдонаш мегуфт, ки дар оянда ба Исо хиёнат кард.

7

Беимонии бародарони Исо

1 Баъд аз он Исо дар сарзамини Ҷалил мегашт. Ӯ намехост, ки дар Яҳудия бошад, чунки роҳбарони яҳудӣ хоҳони марги Ӯ буданд.

2 Иди Хаймаҳои яҳудиён наздик омад

3 ва бародарони Исо ба Ӯ гуфтанд: «Аз ин ҷо баромада, ба Яҳудия рав! Бигзор шогирдонат ҳам корҳои мекардагиатро дар он ҷо бубинанд.

4 Зеро касе ки шӯҳрат пайдо кардан меҳоҳад, корҳои худро дар пинҳонӣ намекунад. Ту, ки ин гуна корҳоро мекунӣ, худро ба ҷаҳон ошкор намо»

5 (Ҳатто бародаронаш ба Ӯ имон надоштанд).

6 «Вақту соати Ман ҳанӯз нарасидааст, — ҷавоб дод ба онҳо Исо, — барои шумо ҳар вақт хуб аст.

7 Ҷаҳон наметавонад аз шумо нафрат дошта бошад, вале Маро бад мебинад, чунки Ман бад будани корҳои онро шаҳодат медиҳам.

8 Шумо ба ин ид равед, вале Ман намеравам, чунки вақти Ман ҳанӯз нарасидааст».

9 Инро ба онҳо гуфта, Исо дар Ҷалил монд.

Таълимоти Исо дар вақти ид

10 Аммо, пас аз он ки бародаронаш ба ид рафтанд, Исо ҳам на ошкоро, балки пинҳонӣ ба он ҷо рафт.

11 Дар вақти ид роҳбарони яхудӣ ӯро чустуҷӯ карданд. Онҳо «Ин одам дар кучост?» гуфта мепурсиданд.

12 Дар байни мардум низ дар хусуси ӯ баҳси зиёде ба миён омад. «Вай одами хуб аст», — мегуфтанд баъзеҳо, дигарон эътиroz карда «Не, ӯ мардумро гумроҳ мекунад» мегуфтанд.

13 Аммо ҳама аз роҳбарони яхудиён тарсида, ошкоро дар бораи ӯ сухане ҳам ба забон намегирифтанд.

14 Дар миёни ҳафтаи ид Исо ба Хонаи Худо омада, ба таълим додан шурӯъ намуд.

15 Роҳбарони яхудӣ таачҷуб карда мегуфтанд: «Аз кучо Вай ин қадар дониш дорад, дар сурате ки дар ҳеч ҷо таълим нагирифтааст?»

16 Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Таълимоти Ман аз худам нест, балки аз қасест, ки Маро фиристодааст.

17 Қасе ки хости Худоро ба ҷо овардан меҳоҳад, мефаҳмад, ки ин таълимот аз Худост ё Ман аз худ мегӯям.

18 Ҳар кӣ аз номи худ сухан мегӯяд, барои худ шӯҳрат мечӯяд, вали қасе ки барои фиристандаи худ шӯҳрат ба даст овардан меҳоҳад, ростқавл аст ва дар дили ӯ фиребе нест.

19 Магар Мӯсо ба шумо шариатро надодааст? Бо вучуди ин ҳеч қадоми шумо онро риоя намекунед! Ҷаро Маро куштан меҳоҳед?»

20 Мардум ҷавоб доданд: «Ту дев дорӣ! Кӣ Туро куштан меҳоҳад?»

21 Исо ба онҳо гуфт: «Ман танҳо як кор кардам ва шумо ҳама дар таачҷуб мондед.

22 Мӯсо ба шумо анъанаи хатнаро фармуд (ин анъана на аз Мӯсо, балки аз аҷдодон мондааст) ва

шумо писаронатонро ҳатто дар рӯзи истироҳат хатна мекунед.

23 Агар шумо барои вайрон нашудани шариати Мӯсо дар рӯзи истироҳат писаратонро хатна мекарда бошед, пас чаро аз Ман ҳашмгин мешавед, ки дар рӯзи истироҳат инсонеро пурра шифо бахшидам?

24 Аз рӯи намуди зоҳирӣ ҳукм накунед, балки аз рӯи адолат ҳукм кунед!»

Оё Исо Таъиншудаи Худо аст?

25 Баъзе аз сокинони Ерусалим гуфтанд: «Магар ӯ ҳамон одам нест, ки ӯро куштан меҳоҳанд?

26 Бинед, ӯ рӯйирост таълим медиҳад ва касе ба ӯ чизе намегӯяд. Наход ҳукуматдорон фаҳмида бошанд, ки ӯ ҳақиқатан Таъиншудаи Худо аст?

27 Мо бошем, аз кучо будани ин одамро медонем. Аммо, вақте ки Таъиншудаи Худо меояд, аз кучо будани ӯро ҳеч кас намедонад».

28 Он гоҳ Исо, ки дар Хонаи Худо машғули таълимдиҳӣ буд, хитоб карда гуфт: «Шумо Маро ва аз кучо буданамро медонед-а? Ман аз номи худам наомадаам. Касе ки Маро фиристодааст, ҳақ аст. Шумо ӯро намениносед, vale

29 Ман ӯро мениносам, чунки Ман аз пеши ӯ омадаам ва ӯ Маро фиристодааст».

30 Сипас онҳо хостанд ӯро дастгир кунанд, vale аз сабаби он ки вақти ӯ ҳанӯз нарасида буд, касе ба ӯ даст нарасонд.

31 Бо вуҷуди он, аз байни мардум бисёриҳо ба ӯ имон оварда мегуфтанд: «Вақте ки Таъиншудаи Худо меояд, магар аз ин одам бештар мӯъчиза нишон дода метавонад?»

32 Фарисиён дар байни мардум пичир-пичиркуон дар бораи Исо гуфтани чунин чизҳоро шуниданд.

Баъд онҳо ва сардорони рӯҳонӣ барои дастгир кардани Исо посбонони Хонаи Худоро фиристоданд.

33 Он гоҳ Исо гуфт: «Боз каме вақт бо шумо мемонаму баъд ба назди фиристандаи худ бармегардам.

34 Шумо Маро мекобед, аммо намеёбед. Ба он чое, ки Ман меравам, шумо омада наметавонед».

35 Роҳбарони яҳудӣ ба яқдигар гуфтанд: «Ӯ ба кучо рафтан меҳоҳад, ки мо Ӯро ёфта наметавонем? Оё Ӯ барои таълим додани ғайрияҳудиён ба шаҳрҳои онҳо рафтанист, ки мардуми мо низ он ҷо зиндагӣ мекунад?

36 Ӯ „Шумо Маро мекобед, аммо намеёбед“ ва „Ба он чое, ки Ман меравам, шумо омада наметавонед“ гуфта чиро дар назар дорад?»

37 Дар рӯзи охирин ва муҳимтарини ид Исо аз ҷояш барҳеста, бо овози баланд эълон кард: «Касоне ки ташнаанд, назди Ман оянд ва бинӯшанд!

38 Дар навиштаҷот гуфта шудааст, ки аз ботини он касе, ки ба Ман имон меоварад, дарёҳои оби ҳаёт ҷорӣ мешаванд».

39 Ӯ инро дар бораи Рӯҳе гуфт, ки қасони ба Ӯ имоноварда қабул карданашон лозим буд. Рӯҳ ҳанӯз ато нашуда буд, зеро Исо ҳанӯз соҳиби тамоми шӯҳрату ҷалоли худ нагардида буд.

40 Баъзе аз мардум суханони Ӯро шунида гуфтанд: «Ин одам дар ҳақиқат ҳамон пайғамбарест, ки мо мунтазираш будем!»

41 «Ин Таъиншудаи Худо аст!» — мегуфтанд дигарон.

Баъзеи дигарон мегуфтанд: «Таъиншудаи Худо ҳаргиз аз Ҷалил пайдо намешавад!

42 Охир, дар навиштачот гуфта шудааст, ки Масех, яъне Таъиншудай Худо бояд аз авлоди шоҳ Довуд, дар деҳаи Байт-Лаҳм, ки Довуд зиндагӣ мекард, пайдо шавад».

43 Инак, дар байни мардум дар бораи Исо низоъ бархост.

44 Баъзеҳо меҳостанд Ӯро дастгир кунанд, лекин ҳечқас ба Ӯ даст нарасонд.

Нобоварии роҳбарони яҳудӣ

45 Вақте ки посбонон ба назди сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён баргаштанд, аз посбонон пурсиданд: «Чаро Ӯро наовардед?»

46 Посбонон ҷавоб доданд: «Касе ҳаргиз монанди ин шахс сухан нагуфтааст!»

47 Фарисиён ба онҳо гуфтанд: «Наход Ӯ шуморо ҳам гумроҳ карда бошад?»

48 Магар касе аз сардорон ё фарисиён ба Ӯ имон овардааст?

49 Мардум бошад, аз шариат бехабар ва лаънатзадаанд!»

50 Аммо яке аз онҳо Ниқодимус, ки пештар ба назди Исо омада буд, ба онҳо гуфт:

51 «Оё аз рӯи шариатамон мо касеро нашунида ва кори кардашро муайян накарда, ба ӯ ҳукм мебарорем?»

52 Онҳо ҷавоб доданд: «Ту худат-ку аз Ҷалил нестӣ? Навиштачотро биомӯз ва мебинӣ, ки аз Ҷалил пайғамбар баромада наметавонад».

[

53 Он гоҳ ҳама ба хонаҳояшон рафтанд.

1 Исо бошад, ба теппай Зайтун рафт.

2 Саҳарии барвақт ў боз ба Хонаи Худо омад. Тамоми мардум ба наздаш омаданд ва ў нишаста ба таълим додани онҳо шурӯъ кард.

3 Дар ин вақт шариатдоону фарисиён ба назди ў занеро оварданд, ки ҳангоми алоқаи беникоҳ доштанаш дастгир шуда буд. Ўро дар пеши ҳама гузошта,

4 ба Исо гуфтанд: «Эй устод, ин зан ҳангоми алоқаи беникоҳ доштанаш дастгир шудааст.

5 Мӯсо дар шариат фармудааст, ки чунин занон бояд сангсор карда шаванд. Шумо чӣ мегӯед?»

6 Онҳо ин суханонро барои ба дом афтондани Исо гуфтанд, то ки баъд ўро айбдор намоянд.

Аммо Исо сарашро ҳам карда бо ангушташ дар рӯи замин чизе менавишт.

7 Онҳо савол доданро бас намекарданд, ки Исо барҳеста, ба онҳо гуфт: «Касе ки дар байни шумо бегуноҳ бошад, бигзор аввалин шуда, ўро бо санг занад!»

8 Исо боз сарашро ҳам карда дар рӯи замин менавишт.

9 Мардум инро шуниданду аз калонсолон сар карда яке аз паси дигар ба ҳар тараф пароканда шуданд. Он гоҳ Исо бо зане, ки дар пеши ў истода буд, танҳо монд.

10 Ў сари худро бардошта, аз зан пурсид: «Эй зан, ҳамаи онҳо кучо рафтанд? Магар касе туро айбдор накард?»

11 «Ҳеч қас, хоча», — гуфт он зан. «Ман ҳам туро айбдор намекунам, — гуфт Исо. — Рав ва дигар гуноҳ накун».]*

* **8:11** Дар баъзе нусхаҳои қадими навиштачот матни аз 7:53 то 8:11 дохил нашудааст.

Нури ҹаҳон

12 Исо боз ба мардум гуфт: «Ман нури ҹаҳон ҳастам. Касе, ки аз паси Ман меравад, дар ториқӣ намегардад, балки нури ҳаёт бо ўст».

13 Фарисиён ба ў гуфтанд: «Ту аз номи худат шаҳодат медиҳӣ, бинобар ин шаҳодати Ту эътибор надорад».

14 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ҳатто агар Ман аз номи худам шаҳодат дижам, шаҳодати Ман боэътибор аст, зеро Ман медонам, ки аз кучо омадаам ва ба кучо меравам, vale шумо инро намедонед.

15 Шумо аз рӯи меъёри инсонӣ ҳукм мекунед, аммо Ман ҳеч қасро ҳукм намекунам.

16 Агар Ман ҳукм кунам ҳам, ҳукми Ман ҳақ аст, чунки Ман танҳо нестам: Падаре, ки Маро фиристодааст, бо Ман аст.

17 Дар шариати шумо ҳам навишта шудааст, ки шаҳодати ду гувоҳ боэътибор аст.

18 Ман аз номи худам шаҳодат медиҳам ва Падаре, ки Маро фиристодааст, низ бар Ман шаҳодат медиҳад».

19 Бинобар ин онҳо пурсиданд: «Падари Ту кучост?» «Шумо на Маро ва на Падарамро мешиносад, — ҷавоб дод Исо. — Агар шумо Маро мешинохтед, Падари Маро низ мешинохтед».

20 Ин суханонро ў ҳангоми дар назди хазинаи Хонаи Худо таълим додан гуфта буд. Вале касе ўро дастгир накард, чунки вақту соати ў ҳоло нарасида буд.

Пешгӯйии марги Исо

21 Исо боз ба онҳо гуфт: «Ман баъд аз чанд вақт меравам. Шумо Маро ҷустуҷӯ мекунед, vale бо

гуноҳатон хоҳед мурд. Инчунин ба он ҷое, ки Ман меравам, шумо рафта наметавонед».

22 Роҳбарони яхудӣ гуфтанд: «Ӯ „Ба он ҷое, ки Ман меравам, шумо рафта наметавонед“ гуфта чиро дар назар дошт? Оё Ӯ худкушӣ кардан меҳоҳад?»

23 Исо ба онҳо гуфт: «Шумо аз олами поён ҳастед, вале Ман аз олами боло. Шумо аз ин ҷаҳон ҳастед, вале Ман аз ин ҷаҳон нестам.

24 Ман ба шумо гуфтам, ки „бо гуноҳҳоятон хоҳед мурд“. Зоро, агар бовар нақунед, ки он чӣ дар бораам гуфтам, Ман ҳастам, шумо ҳатман бо гуноҳҳоятон мемиред!»

25 «Ту кистӣ?» — пурсиданд онҳо аз Исо. Ӯ ҷавоб дод: «Ман ҳамонам, ки аз аввал ба шумо гуфта будам.

26 Ман барои айбдор кардани шумо чизҳои зиёде гуфта метавонам, вале касе, ки Маро фиристодааст, ҳақ аст ва Ман он чиро, ки аз Ӯ шунидам, ба ҷаҳон эълон мекунам».

27 Онҳо нафаҳмиданд, ки Вай ба онҳо дар бораи Падар мегуфт.

28 Инақ, Исо давом дода гуфт: «Вақте ки Фарзанди Инсонро дар салиб боло мебардоред, мефаҳмед, ки Ман ҳамонам[†] ва аз худ ҳеч коре намекунам, фақат он чизҳоеро мегӯям, ки Падар ба Ман таълим додааст.

29 Фиристандаи Ман бо Ман аст, Ӯ Маро танҳо нагузозштааст, зоро Ман ҳамеша кори табъи дили Ӯро мекунам».

30 Бисёр қасон аз рӯи ин суханон ба Ӯ имон оварданд.

Шогирди ҳақиқӣ

[†] **8:28** Ѓ «Ман ҳастам» — ин номест, ки Худо бо он худро номида буд (Ниг. Хуруҷ 3:14).

31 Пас, Исо ба онҳое, ки ба Ӯ имон оварданд, гуфт: «Агар шумо гуфтаҳои Маро риоя кунед, шогирдони ҳақиқий Ман мешавед

32 ва ростиро мефаҳмед ва ин ростӣ шуморо озод меқунад».

33 Онҳо гуфтанд: «Мо аз авлоди Иброҳим ҳастем ва ҳаргиз ғуломи касе набудем! Пас, „озод ҳоҳед шуд“ гуфта, чиро дар назар дорӣ?»

34 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ба шумо рост мегӯям, ҳар касе ки гуноҳ меқунад, ғуломи гуноҳ аст.

35 Ғулом дар як хонадон то охир зиндагӣ намекунад, аммо писар ҳамеша дар хонадон мемонад.

36 Агар Писар ба шумо озодӣ бахшад, он вақт ҳақиқатан озод ҳоҳед шуд.

37 Ман медонам, ки шумо аз авлоди Иброҳим ҳастед, бо вучуди он шумо барои куштани Ман тайёред, чунки суханони Маро қабул намекунед.

38 Ман ба шумо ҷизҳоеро мегӯям, ки дар назди Падарам дидаам, шумо бошед, он кореро меқунед, ки аз падари худ шунидаед».

39 «Аҷдоди мо Иброҳим аст!» — ба Ӯ ҷавоб доданд онҳо. Исо ба онҳо гуфт: «Агар шумо ҳақиқатан аз авлоди Иброҳим мебудед, корҳои Иброҳимро ба ҷо меовардед.

40 Вале шумо Маро, ки ростиро аз Худо шунида ба шумо гуфтам, куштан меҳоҳед! Иброҳим чунин кор накардааст!

41 Шумо корҳои падари худро ба ҷо меоваред!» «Мо-ку ҳаромзода нестем! — ба ғазаб омаданд онҳо, — мо як падар дорем, ки Ӯ Худо аст!»

42 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Агар Худо падари шумо мебуд, шумо Маро дӯст медошted, зоро Ман аз

чониби Худо омадаам. Ман худсарона наомадаам, балки Ӧ Маро фиристодааст.

43 Чаро шумо суханони Маро намефаҳмед? Чунки шумо тоқати шунидани онҳоро надоред!

44 Падари шумо иблис аст ва шумо орзуву ҳаваси падари худро ичро кардан меҳоҳед. Ӧ аз азал одамкуш буд ва ҳеч гоҳ рост нагуфтааст, чун дар ӯ ростӣ нест. Дурӯғ гуфтан ба ӯ хос аст, ӯ дурӯғ мегӯяд, чунки ӯ дурӯггӯй ва падари ҳамаи дурӯғҳост.

45 Лекин, азбаски Ман рост мегӯям, шумо ба Ман имон намеоред.

46 Кадоме аз шумо метавонад Маро дар ягон гуноҳ айбдор қунад? Пас, агар Ман ба шумо ростиро гӯям, чаро ба Ман имон намеоред?

47 Касе ки аз Худо бошад, ба қаломи Худо гӯш медиҳад. Шумо барои он гӯш намедиҳед, ки аз Худо нестед».

Исо ва Иброҳим

48 Мардум ба Ӧ гуфтанд: «Магар мо нагуфтем, ки Ту сомарӣ ҳастӣ ва дев дорӣ?»

49 Исо ҷавоб дод: «Ман дев надорам, балки Падари худро ҳурмат мекунам, vale шумо Маро бадном мекунед.

50 Ман дар ҷустуҷӯи шӯҳрати худ нестам, каси дигаре дар ҷустуҷӯи он аст ва Ӧ довар мешавад.

51 Ба шумо рост мегӯям: касе ки гуфтаҳои Маро ичро мекунад, ҳаргиз наҳоҳад мурд».

52 Онҳо ба Вай гуфтанд: «Акнун мо яқин донистем, ки Ту девона ҳастӣ. Аҷдоди мо Иброҳим мурд ва пайғамбарон ҳам мурданд. Вале Ту мегӯй, ки касе суханони Туро ичро қунад, ҳаргиз намемирад.

53 Иброҳим мурд, магар Ту аз ӯ бузургтар ҳастӣ? Пайғамбарон ҳам мурдаанд. Ту худро кӣ ҳисоб мекунӣ?»

54 Исо ҷавоб дод: «Агар Ман худро шӯҳрат медодам, шӯҳрати Ман арзише намедошт. Аммо Маро Падарам шӯҳрат медиҳад, ки шумо Ӯро Худои худ меҳонед!»

55 Шумо ҳеч вақт Ӯро намешинохтед, vale Ман Ӯро мешиносам. Агар Ман мегуфтам, ки Ӯро намешиносам, монанди шумо дурӯғгӯй мешудам. Vale Ман Ӯро мешиносам ва гуфтаҳои Ӯро ба ҷо меорам.

56 Аҷдоди шумо Иброҳим шод буд, ки рӯзи омадани Маро мебинад. Вай ин рӯзро дид ва хурсанд шуд!»

57 «Ту ҳанӯз панҷоҳсола нашудай ва наход Иброҳимро дида бошӣ?!» — гуфтанд одамон.

58 Исо ҷавоб дод: «Ба шумо рост мегӯям, ки пеш аз ба дунё омадани Иброҳим ҳам Ман ҳастам‡».»

59 Он гоҳ онҳо барои сангсор қардани Ӯ санг гирифтанд, vale Исо худро пинҳон қарда, аз Xонаи Худо баромада рафт.

9

Шифо ёфтани қӯри модарзод

1 Исо роҳравон шахсеро дид, ки қӯри модарзод буд.

2 Шогирдон аз Исо пурсиданд: «Устод, аз барои гуноҳи кӣ ӯ қўр таваллуд шудааст? Аз барои гуноҳи худаш ё гуноҳи падару модараш?»

3 Исо дар ҷавоб гуфт: «На аз барои гуноҳи худаш ва на аз барои гуноҳи падару модараш. Қўрии вай барои он аст, ки корҳои Худо дар ҳаёти вай нишон дода шаванд.

---

‡ **8:58** Ниг. эзоҳи 8:28.

4 То рӯз аст, мо бояд корҳои фиристандай Маро ичро кунем. Вақте ки шаб мешавад, касе кор карда наметавонад.

5 То Ман дар ҷаҳон ҳастам, Ман нури ҷаҳонам».

6 Инро гуфта, ба замин туф карду онро бо хок омехта, гилро ба ҷашмони кӯр молид ва

7 ба ў гуфт: «Рафта, дар ҳавзи Шилӯаҳ (маънои он „фиристода“ аст) рӯятро бишӯй».

Ӯ рафта, рӯяшро шусту бо ҷашмони бино баргашт.

8 Ҳамсаъҳои ў ва қасони дигаре, ки ўро дар вақти садақа пурсиданаш дида буданд, ба ҳамдигар мегуфтанд: «Оё ин ҳамон шахс нест, ки нишаста гадой мекард?»

9 «Бале, ин ҳамон шахс аст», — мегуфтанд баъзеҳо. Дигарон мегуфтанд: «Не, ў фақат монанд аст». Он мард бошад, мегуфт, ки ман ҳамон одам ҳастам.

10 «Ту чӣ тавр бино шудӣ?» — пурсиданд аз ў.

11 ў дар ҷавоб гуфт: «Марде бо номи Исо гиле сохта, ба ҷашмони ман молиду гуфт, ки ба Шилӯаҳ рафта, рӯямро шӯям. Ман рафта, рӯямро шустаму бино шудам».

12 «ӯ дар қучост?» — пурсиданд онҳо. «Намедонам», — ҷавоб дод ў.

Пурсуҷӯ оид ба шифо ёфтани марди кӯр

13 Мардеро, ки пештар кӯр буд, назди фарисиён бурданд.

14 Рӯзе, ки Исо гил сохта, ҷашмони ўро шифо дод, рӯзи истироҳат буд.

15 Фарисиён ҳам ўро пурсиданд, ки чӣ тавр ў бино шуд. ў ҷавоб дод: «Ӯ ба ҷашмонам гил молиду ман рӯямро шустам ва акнун мебинам».

16 Баъзе аз фарисиён гуфтанд, ки одами ин корро карда аз чониби Худо нест, чунки қоидаҳои рӯзи истироҳатро риоя намекунад. Лекин дигарон мегуфтанд: «Магар шахси гунаҳкор метавонад чунин мӯъчизаҳоро нишон диҳад?» Ҳамин тавр дар миёни онҳо низоъ ба вучуд омад.

17 Онҳо боз аз кӯр пурсиданд: «Ту дар бораи Вай чӣ гуфта метавонӣ? Охир Вай ҷашмони туро бино кардку». «Ӯ пайғамбар аст», — ҷавоб дод он мард.

18 Онҳо то падару модари он қӯрро даъват накарданд боварӣ надоштанд, ки ин одам пештар кӯр буду баъд бино шуд. Баъд аз даъват кардан

19 аз онҳо пурсиданд: «Ин писари шумост? Шумо мегӯед, ки Ӯ кӯр таваллуд шуда буд. Пас, чӣ тавр Ӯ ҳоло дида метавонад?»

20 Падару модари вай ҷавоб доданд: «Мо медонем, ки ин писари мост ва кӯр таваллуд шудааст.

21 Аммо намедонем, ки чӣ тавр Ӯ акнун медидағӣ шуд ва кист он касе, ки ҷашмони ўро шифо додааст. Аз худи Ӯ бипурсед. Ӯ ба воя расидааст ва худаш дар бораи худ гуфта метавонад».

22 Падару модари Ӯ аз тарси роҳбарони яхудӣ чунин ҷавоб доданд, зоро роҳбарони яхудӣ чунин қарор карданд: ҳар кӣ Исоро Таъиншудаи Худо гӯяд, аз ибодатхона чудо карда мешавад.

23 Барои ҳамин ҳам падару модари вай гуфтанд, ки «Ӯ ба воя расидааст, аз худаш пурсед».

24 Инак, шахсеро, ки қӯр буд, бори дигар ҷеф зада, ба Ӯ гуфтанд: «Ба Худо росташро бигӯй! Мо медонем, ки он шахс гунаҳкор аст».

25 «Гунаҳкор аст ё не, ман намедонам, — ҷавоб дод Ӯ. — Ҳаминашро медонам, ки ман қӯр будам ва акнун мебинам».

26 Онҳо боз пурсиданд: «Ў бо ту чӣ кор кард? Чӣ тавр ҷашмони туро бино кард?»

27 «Ман ба шумо гуфта будам, vale шумо гӯш накардед, — ҷавоб дод ў. — Ҷаро боз шунидан меҳоҳед? Шояд шумо ҳам шогирди ў шудани ҳастед?»

28 Онҳо ўро ҷанг карда: «Ин ту шогирди ў ҳастӣ, аммо мо шогирдони Мӯсо ҳастем.

29 Мо медонем, ки Худо бо Мӯсо гап задааст, vale дар бораи ин одам бошад, ҳатто аз кучо буданашро намедонем».

30 Он мард дар ҷавоб гуфт: «Ачиб аст, ки шумо аз кучо будани ўро намедонед, ҳол он ки ў ҷашмони маро бино кард.

31 Мо медонем, ки Худо дуои гунаҳкоронро намешунавад, фақат онҳоеро мешунавад, ки худотарс ҳастанду хости ўро иҷро мекунанд.

32 Аз рӯзе, ки олам ҳаст, боре нашуниаем, ки касе кӯри модарзодро бино карда бошад!

33 Агар ў аз ҷониби Худо намеомад, ў ҳеч чиз карда наметавонист!»

34 Онҳо ба ў ҷавоб доданд: «Ту пурра дар гуноҳ таваллуд шудай ва боз моро таълим медиҳӣ!» Инро гуфта, ўро берун ронданд.

Кӯрии рӯҳӣ

35 Вақте Исо фаҳмид, ки он мардро берун ронданд, вайро ёфта пурсид: «Ту ба Фарзанди Инсон имон дорӣ?»

36 Ў ҷавоб дод: «Хоҷа, ба ман бигӯ, ки ў кист, то ба ў имон оварам».

37 «Ту ўро дидай, — гуфт Исо. — ў ҳамон касест, ки ҳоло бо ту гап мезанад».

38 «Эй Худованд, имон дорам!» — ҷавоб дод вай ва ба Исо саҷда кард.

39 Исо гуфт: «Ман ба ин ҷаҳон барои доварӣ омадам, то онҳое, ки қӯр ҳастанд, бино шаванд ва онҳое, ки мебинанд, қӯр шаванд».

40 Баъзе фарисиёне, ки назди ӯ истода буданд, ин суханонро шунида ба ӯ гуфтанд: «Шумо моро-ку қӯр намешуморед?»

41 Исо ҷавоб дод: «Агар шумо дар ҳақиқат қӯр мебудед, дар гуноҳ айбдор намешудед. Вале ҳоло худатон мегӯед, ки бино ҳастед, пас гуноҳатон дар гардани худатон мемонад».

10

Масал дар бораи ҷӯпони нек

1 Исо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ ба оғили гӯсфандон на аз дар, балки аз ҷои дигар гузашта дарояд, дузд ва роҳзан аст.

2 Он ки аз дар медарояд, ҷӯпони гӯсфандон аст.

3 Дарвозабон дарро барои ӯ мекушояд ва гӯсфандон садои ӯро мешунаванд. Ӯ гӯсфандони худро ном ба ном фарёд карда, берун мебарорад.

4 Баъди берун баровардани ҳамаи гӯсфандонаш худ пешопеши онҳо равона мешаваду гӯсфандон аз паси ӯ мераванд, чунки овози ӯро мениносанд.

5 Гӯсфандон аз қафои каси бегона намераванд, балки аз ӯ мегурезанд, чунки овози каси бегонаро намениносанд».

6 Исо ба онҳо ин масалро нақл кард, аммо онҳо маънии гуфтаҳояшро нафаҳмиданд.

7 Инак, Исо боз ба онҳо гуфт: «Ба шумо рост мегӯям, ки Ман барои гӯсфандон дарвоза ҳастам.

8 Ҳамаи онҳое, ки пеш аз Ман омада буданд, дузд ва роҳзан ҳастанд, лекин гӯсфандон онҳоро гӯш нақарданд.

9 Ман дарвоза ҳастам. Ҳар касе ки ба воситай Ман медарояд, начот меёбад. Ў ҳам медарояду ҳам мебарояд ва барои худ чарогоҳ пайдо мекунад.

10 Дузд фақат барои дуздидан, қуштан ва нобуд кардан меояд. Ман омадаам, ки гӯсфандонам ҳаёт дошта бошанд ва ҳаёти фаровон.

11 Ман чӯпони нек ҳастам. Чӯпони нек ҷони худро барои гӯсфандон фидо мекунад.

12 Одами кирошуда, ки чӯпон нест ва гӯсфандон аз они ў нестанд, ба рама наздик шудани гургро бинад, гӯсфандонро монда, мегурезад ва гург ба онҳо дарафтода, онҳоро пароканда мекунад.

13 Одами кирошуда аз он сабаб мегурезад, ки парвои гӯсфандонро надорад.

14-15 (14-15) Ман чӯпони нек ҳастам ва чӣ тавре ки Падар Маро мешиносаду Ман Падарро мешиносам, ҳамон тавр Ман гӯсфандони худро мешиносаму онҳо Маро мешиносанд. Ман ҷони худро барои гӯсфандон фидо мекунам.

16 Ман гӯсфандони дигаре ҳам дорам, ки аз ин оғил нестанд; Ман бояд онҳоро низ биёрам. Онҳо ба овози Ман гӯш мекунанд ва он гоҳ як рама бо як чӯпон хоҳад шуд!

17 Падар барои он Маро дӯст медорад, ки Ман ҷони худро фидо мекунам, то боз онро ба даст оварам.

18 Ҳеч кас ҷони Маро аз Ман намегирад, Ман онро бо ихтиёри худ фидо мекунам. Ман қудрат дорам, ки онро фидо кунам ва қудрат дорам, ки онро боз ба даст орам. Ин фармонро Ман аз Падарам гирифтаам».

19 Аз сабаби ин суханон дар байни мардум бори дигар низъ ба вучуд омад.

20 Бисёре аз онҳо мегуфтанд: «Ӯ дев дорад ва аз ақл бегона шудааст! Чаро ба суханони Ӯ гӯш медиҳед?»

21 «Ин суханони шахси девона нестанд, — норозӣ шуданд дигарон. — Магар дев чашмони кӯрро бино карда метавонад?»

Рад шудани Исо

22-23 (22-23) Зимистон фаро расид. Дар Ерусалим иди хотираи Бахшидашавии Хонаи Худо буд. Исо дар ҳавлии Хонаи Худо, дар айвони Сулаймон мегашт.

24 Одамон Ӯро миёнагир карда пурсиданд: «То кай моро дар ноаниқӣ нигоҳ медорӣ? Ба мо рӯйирост бигӯ, ки Ту Таъиншудаи Худо ҳастӣ ё не?»

25 Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Ман ба шумо аллакай гуфта будам, vale шумо ба Ман бовар намекунед. Он корҳое, ки Ман аз номи Падари худ ичро меқунам, дар бораи Ман шаҳодат медиҳанд,

26 аммо шумо ба Ман имон намеоваред, зеро шумо аз ҷумлаи гӯсфандони Ман нестед.

27 Гӯсфандони Ман овози Маро мешунаванд. Ман онҳоро мешиносам ва онҳо аз паси Ман меоянд.

28 Ман ба онҳо ҳаёти абадӣ мебахшам ва онҳо ҳаргиз нобуд намешаванд ва касе наметавонад онҳоро аз дasti Ман бирабояд.

29 Падари Ман, ки онҳоро ба Ман бахшидааст, аз ҳама бузургтар аст ва ҳеч кас онҳоро аз дasti Падари Ман қашида гирифта наметавонад.

30 Ману Падар як ҳастем».

31 Яхудиён боз барои сангсор кардани Ӯ санг бардоштанд.

32 Исо ба онҳо гуфт: «Ман ба шумо аз ҷониби Падар бисёр корҳои нек нишон додаам, пас, барои қадоме аз онҳо шумо Маро сангсор кардан меҳоҳед?»

33 Онҳо ба Ӯ ҷавоб доданд: «Мо Туро на барои корҳои некат сангсор кардан меҳоҳем, балки барои сухани коғиронаат, ки Ту инсон ҳастиву даъвои худоӣ мекунӣ!»

34 Исо ҷавоб дод: «Магар дар шариати шумо навишта нашудааст: „Ман мегӯям, ки шумо худоён ҳастед?“

35 ва ин навиштаҷот ҳеч вақт бекор карда намешавад. Пас, агар Худо қасонеро, ки ба онҳо суханонаш равона шудаанд, „худоён“ номида бошад,

36 чӣ тавр шумо суханони Маро, ки „Ман Писари Худо ҳастам“ гуфтам, коғирона мегӯед? Ба Ман, ба он қасе мегӯед, ки Падар чудо карда, ба ҷаҳон фиристодааст?!

37 Агар Ман корҳои Падарамро ба амал наоварам, ба Ман имон наоваред!

38 Лекин, агар Ман онҳоро ба амал оварам, ҳарчанд ба Ман имон наоваред ҳам, ба корҳои Ман имон оваред, то бидонед ва бифаҳмад, ки Падар дар Ман аст ва Ман дар Падар ҳастам».

39 Онҳо бори дигар хостанд Ӯро дастгир кунанд, вале Ӯ худро аз дasti онҳо раҳо кард.

40 Исо боз ба он тарафи дарёи Урдун, ки Яҳё дар он ҷо пештар мардумро таъмид медод, рафта, дар ҳамон ҷо монд.

41 Мардуми зиёде пеши Ӯ омаданд. Онҳо мегуфтанд, ки Яҳё ҳеч мӯъчидае нишон надода буд, вале ҳамаи суханони Яҳё дар бораи ин шахс гуфтааш дурустанд.

42 Он ғоҳ шумораи бисёри одамон дар он ҷо ба Исо имон оварданд.

11

Марги Лаъзор

¹ Марде, ки Лаъзор ном дошт, бемор шуд. Ў аз Байт-Хинӣ, аз дехае буд, ки дар он Марям бо хоҳарааш Марто зиндагӣ мекард.

² Марям ҳамон зан буд, ки ба пойҳои Худованд атриёт молида, онҳоро бо мӯйи сари худ хушк карда буд. Лаъзори беморшуда бародари ў буд.

³ Хоҳарони Лаъзор касеро бо хабаре назди Исо фиристоданд, ки бигӯяд: «Эй Худованд, он касе, ки Ту дӯст медорӣ, бемор аст».

⁴ Исо ин хабарро шунида гуфт: «Ин беморӣ на барои марг, балки барои шӯҳрату ҷалоли Худо ва барои он аст, ки Фарзанди Инсон ба воситаи он ҷалоли худро нишон дижад».

⁵ Исо Марто, хоҳари ў ва Лаъзорро дӯст медошт.

⁶ Вале аз бемории Лаъзор хабардор шуда бошад ҳам, боз ду рӯзи дигар дар ҷояш монд.

⁷ Баъд ба шогирдонаш гуфт: «Биёед, ба Яҳудия бармегардем».

⁸ «Устод, — гуфтанд шогирдони ў, — навакак мардум шуморо сангсор қардан меҳостанду Шумо боз ба он ҷо рафтани ҳастед?»

⁹ Исо ба онҳо ҷавоб дод: «Магар як рӯз аз дувоздаҳ соат иборат нест? Касоне, ки рӯзона роҳ мераванд, пешпо намехӯранд, чунки рӯшноии ин ҷаҳонро мебинанд.

¹⁰ Аммо касоне, ки шабона роҳ мераванд, пешпо меҳӯранд, чунки равшани надоранд».

¹¹ Исо инро гуфта, давом дод: «Дӯсти мо Лаъзор хобидааст, Ман рафта, ўро бедор мекунам».

¹² Шогирдон ба ў гуфтанд: «Худованд, агар хоб рафта бошад, сиҳат мешавад».

13 Исо мурдани Лаъзорро дар назар дошт, аммо онҳо фикр мекарданд, ки Ў дар бораи хоби муқаррарӣ гап мезанад.

14 Он гоҳ Исо ошкоро ба онҳо гуфт: «Лаъзор мурдааст,

15 vale Ман ба хотири шумо хурсандам, ки дар он ҷо набудам, то ки имон оваред. Ҳоло бошад, биёед, назди ў меравем».

16 Он гоҳ Тумо, ки ўро боз Дугоник меномиданд, ба шогирдони дигар гуфт: «Биёед, мо ҳам меравем, то ҳамроҳи ў бимирем!»

Исо зиндақунанда ва ҳаётбахшанда аст

17 Ба он ҷо расида омадан замон Исо фаҳмид, ки Лаъзорро чор рӯз пеш гӯронидаанд.

18 Деҳаи Байт-Ҳинӣ аз Ерусалим дур набуд, тақрибан дар масофаи се километр роҳ буд,

19 бинобар ин бисёре аз яҳудиён ба назди Марто ва Марям омаданд, то ки барои марги бародарашон ҳамдардиашонро изҳор намоянд.

20 Марто ҳамин ки хабари ба назди онҳо омада истодани Исоро шунид, ба пешвози ў рафт, vale Марям дар хона монд.

21 Марто ба Исо гуфт: «Худованд, агар Ту дар ин ҷо мебудӣ, бародарам аз дунё намегузашт!

22 Аммо ман медонам, ки ҳоло ҳам ҳар чӣ аз Худо талаб кунӣ, ба Ту медиҳад».

23 «Бародарат гашта зинда мешавад», — гуфт ба ў Исо.

24 «Медонам, ки дар рӯзи қиёмат, ҳангоми зинда шудани мурдагон вай ҳам зинда мешавад», — ҷавоб дод Марто.

25 Исо гуфт: «Ман каси зиндақунанда ва ҳаётбахш ҳастам. Касе ки ба Ман имон дорад, бимирад ҳам, аз нав зинда мешавад.

26 Инчунин, ҳар касе ки дар Ман зиндагӣ мекунад ва ба Ман имон меоварад, ҳаргиз намемираад. Ту ба ин бовар мекунӣ?»

27 «Бале, Худованд, — ҷавоб дод Марто, — ман бовар мекунам, ки Ту Тэйиншуда ва Писари Худо ҳастӣ, ки бояд ба ҷаҳон биёяд».

28 Инро гуфта, Марто рафт ва ҳоҳари худ Марямро ҷеф зада, фақат ба ӯ гуфт: «Устод омадааст ва туро даъват мекунад».

29 Марям инро шунида, зуд аз ҷояш барҳест ва ба назди Исо рафт

30 (Исо ҳанӯз ба деха надаромада буд, балки дар ҳамон ҷое монд, ки Марто ба пешвозаш баромада буд).

31 Дар хона ҳамроҳи Марям яҳудиёне буданд, ки ӯро дилбардорӣ мекарданд. Онҳо зуд аз ҷояш хеста ва аз хона баромадани Марямро дид, гумон карданд, ки вай ба сари қабр рафта, гиря мекунад ва аз паси ӯ равона шуданд.

32 Вақте Марям ба ҷое, ки Исо буд, омаду Ӯро дид, пеши пойҳояш худро партофта, гуфт: «Худованд, агар дар ин ҷо мебудӣ, бародарам намемурд».

33 Вақте Исо Марям ва одамони ҳамроҳаш омадаро гирён дид, дилаш саҳт безобита шуда

34 гуфт: «Шумо ӯро дар кучо гӯронидед?» Онҳо ҷавоб дода гуфтанд: «Рафтем, Худованд, нишон медиҳем».

35 Исо ашқи ҷашм рехт.

36 Он гоҳ яҳудиён гуфтанд: «Бубинед, чӣ қадар ӯро дӯст медошт!»

37 Лекин баъзеи онҳо гуфтанд: «Ӯ, ки ҷашмони кӯрро бино карда буд, магар Лаъзорро аз марг нигоҳ дошта наметавонист?»

Исо Лаъзорро зинда мекунад

38 Исо бори дигар хашмгин шуда, ба сари қабр омад. Ин як ғоре буд, ки дар даромадгоҳи он санг гузошта шуда буд.

39 «Сангро дур кунед!» — гуфт Исо. Марто, хоҳари марҳум ба Ў гуфт: «Худованд, аллакай бўй гирифтааст. Охир аз рӯзе, ки ўро дафн кардем, чор рӯз гузашт».

40 Исо ба ў гуфт: «Магар Ман ба ту нагуфта будам, ки агар имон оварӣ, шўҳрату ҷалоли Ҳудоро хоҳӣ дид?»

41 Сангро дур карданд. Исо ба боло нигоҳ, карда гуфт: «Эй Падар, шукри Туро мекунам, ки дуои Маро шунидӣ.

42 Ман медонистам, ки Ту ҳамеша дуои Маро мешунавӣ, vale инро ба хотири мардуме, ки дар ин ҷо истодаанд, гуфтам, то онҳо имон оваранд, ки Маро Ту фиристодай!»

43 Инро гуфта, бо овози баланд хитоб кард: «Эй Лаъзор, берун баро!»

44 Мурда, ки дасту пойҳояш бо кафанд рӯяш бо рӯймол печонда шуда буд, аз қабр баромад. Исо ба онҳо гуфт: «Дасту пойҳои ўро кушоед, ки роҳ равад!»

45 Бисёре аз яхудиёне, ки назди Марям омада буданд, мӯъчизаи Исоро дида ба ў имон оварданд.

46 Аммо баъзе аз онҳо ба пеши фарисиён рафта, дар бораи корҳои Исо хабар доданд.

47 Он гоҳ сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён маҷлиси шӯроро ҷамъ карда, гуфтанд: «Чӣ кор мекунем? Ин одам мӯъчизаҳои зиёде нишон медиҳад.

48 Агар мо имконият дижем, ки ў кори худро давом дижад, ҳама ба ў имон меоваранд. Он вақт румиён омада, ҳам ҷои муқаддасамон ва ҳам халқи моро нест мекунанд».

49 Яке аз онҳо ба номи Қаёфо, ки дар он сол сарвари рӯҳониён буд, гуфт: «Шумо ҳеч чизро намефаҳмед!

50 Магар аён нест, ки агар як нафар ба хотири халқ бимирад, барои шумо беҳтар аст, аз он ки тамоми халқ нобуд шавад».

51 Қаёфо ин суханонро боихтиёри худ нагуфт, балки аз сабаби ҳамон сол сарвари рӯҳониён буданаш аз ў ин пешгӯй баромаданд, ки Исо барои халқ мемирад.

52 Вале на танҳо барои халқи яҳудиён, инчунин барои муттаҳид гардондани тамоми фарзандони Худо низ, ки дар рӯи замин парокандаанд, мемирад.

53 Аз ҳамон рӯз сар карда, онҳо роҳи чӣ тавр ба қатл расондани Ӯро фикр карданد.

54 Аз ин сабаб Исо дигар дар Яҳудия ошкоро рафтуомад намекард. Вай аз он ҷо ба Эфроим ном шаҳре, ки дар наздикии биёбон ҷойгир шуда буд, рафта, бо шогирдонаш дар ҳамон ҷо монд.

55 Иди Балогардони яҳудиён наздик мешуд ва аз гӯшаву канори мамлакат мардуми зиёд ба Ерусалим равона шуданд, то пеш аз сар шудани ид расму таомули покшавиро ба ҷо оваранд.

56 Онҳо дар ҷустуҷӯи Исо буданду дар Хонаи Худо аз ҳамдигар мепурсиданд: «Чӣ фикр доред? Наход Ӯ ба ид биёяд?»

57 Зоро сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён фармон бароварданд, ки агар касе дар кучо будани Исоро донад, бояд ба онҳо хабар диҳад, то Ӯро дастгир карда тавонанд.

12

Бо равған молида шудани Исо

1 Шаш рӯз пеш аз сар шудани иди Балогардон Исо ба Байт-Ҳинӣ ба хонаи ҳамон Лаъзор, ки зинда карда буд, омад.

2 Ба шарафи ӯ зиёфат барпо карданд. Марто хизмат мекард ва Лаъзор бо ҳамроҳии Исо ва меҳмонони дигар дар сари дастархон нишаста буд.

3 Марям бошад, як шишиаи атри ниҳоят қиматбаҳоро гирифта, ба пойҳои Исо молиду бо мӯйҳояш пойҳои ӯро хушк кард. Хонаро бӯйи муаттар фаро гирифт.

4 Ҳамин вақт Яҳудои Исқарют, яке аз шогирдон, ки дар оянда ба Исо хиёнат мекунад, гуфт:

5 «Чаро ин атр ба сесад динор фурӯҳта, пули он ба камбағалон тақсим карда нашуд?»

6 (ӯ хазинадор буд ва барои манфиати худ аз он ҷо пул мегирифт. Бинобар ин ӯ на аз сабаби ғами камбағалонро хӯрдан, балки аз барои дузд буданаш он суханонро гуфт).

7 Вале Исо дар ҷавоб гуфт: «Марямо ором гузор! Бимон, ки аттро барои рӯзи дафни Ман нигаҳ дорад.

8 Камбағалон ҳамеша бо шумо ҳастанд, вале Ман ҳамеша бо шумо намемонам».

9 Дар айни ҳол бисёре аз аҳолии Яҳудия дар Байт-Ҳинӣ будани Исоро дониста, ба он ҷо рафтанд. Вале онҳо на фақат ба хотири Исо, балки барои дидани Лаъзор ҳам, ки Исо ӯро зинда карда буд, ба он ҷо рафта буданд.

10 Он гоҳ сардорони рӯҳонӣ қарор доданд, ки Лаъзорро ҳам бикиушанд,

11 зеро аз барои ӯ мардуми зиёди Яҳудия аз онҳо рӯ гардонда, ба Исо имон меоварданд.

Ба Ерусалим бо тантана ворид шудани Исо

12 Рӯзи дигар мардуми сершуморе, ки ба ид омада буданд, шуниданд, ки Исо ба Ерусалим омада истодааст.

13 Он гоҳ онҳо шохаҳои дарахти нахлро ба даст гирифта, ба пешвози ӯ баромаданд ва фарёд мекарданд: «Шаъну шараф ба Худо! Баракат ёбад касе, ки аз номи Худованд меояд ва Шоҳи Истроил аст!»

14 Исо харкуррае ёфта, ба он савор шуд, зеро дар навиштаҷот чунин гуфта шудааст:

15 «Натарс, эй шаҳри Ерусалим! Ана, Шоҳи ту савораи харкурра омада истодааст».

16 Шогирдони ӯ инро он вақт нафаҳмиданд, vale ҳангоме ки Исо ба тамоми шӯҳрату ҷалоли Худо соҳиб шуд, онҳо ба ёд оварданд, ки дар навиштаҷот ҳамаи ин дар борааш навишта шуда буд ва бо ӯ ҳамин тавр ҳам рӯй дод.

17 Мардуме, ки дар ҳузурашон Исо Лаъзори мурдаро аз қабр ҷеғ зада, зинда карда буд, паҳн кардани ин хабарро давом медоданд.

18 Аз сабаби шунидани ин мӯъчиза тӯда-тӯда одамон ба пешвози ӯ баромаданд.

19 Аммо фарисиён ба яқдигар гуфтанд: «Медонед, аз дастамон ҳеч коре намеояд! Ана бинед, тамоми ҷаҳон аз пайи ӯ меравад!»

Маргашро пешгӯӣ кардани Исо

20 Дар байни онҳое, ки барои саҷдаи Худо ба ид омада буданд, юнониҳо ҳам буданд.

21 Онҳо ба назди Филиппус, ки аз аҳли Байт-Сайдои Ҷалил буд, омада гуфтанд: «Хоҷа, мо меҳоҳем, ки Исоро бинем».

22 Филиппус рафта, инро ба Андриёс ҳабар доду баъд ҳардуяшон рафта, ба Исо гуфтанд.

23 Исо چавоб дод: «Вақту соати он расидааст, ки тамоми шұхрату چалоли Фарзанди Инсон ошкор гардад!

24 Ба шумо рост мегұям: то донаи гандум ба замин афтида намирад, вай як донаи танҳо мемонад, аммо агар бимириад — ҳосили зиёд меоварад.

25 Касе ки ҳаёташро азиз дорад, онро аз даст медиҳад ва касе ки дар ин дунё аз ҳаёти худ нафрат кунад, онро барои ҳаёти абадй нигоҳ медорад.

26 Ҳар кій ба Ман хизмат кунад, бояд аз пасам ояд ва ҳар چое, ки Ман ҳастам, хизматгорам низ ҳамон چо мешавад. Касеро, ки ба Ман хизмат кунад, Падарам сарфороз менамояд.

27 Җонам ҳоло дар азоб аст ва намедонам чігүям? Бигүям, ки „Падар, Маро аз ин соат халос кун!“, вале Ман маҳз барои ҳамин соат омадаам!

28 Эй Падар, номи худро шұхрат дөх!»

Он гоҳ аз осмон садое шунида шуд: «Аллакай шұхрат додам ва боз ҳам шұхрати бештар медиҳам!»

29 Тұдаи мардум, ки дар он چо истода буданд, ин овозро шунида, баъзеашон гуфтанд, ки ин ғурриши раңд буд, дигарон гуфтанд, ки фариштае ба ү сухан гуфт.

30 Исо дар چавоби онҳо гуфт: «Ин садо на ба хотири Ман, балки ба хотири шумо буд!

31 Акнун вақти ҳукм шудани ин чаҳон аст, ҳоло ҳукмрони ин чаҳон берун ронда мешавад!

32 Вақте ки Ман аз замин боло бардошта мешавам, ҳамаро ба сўи худ мекашам!»

33 Бо ин суханон ү ишора мекард, ки чіг тарз ҷон медиҳад.

34 Мардум چавоб доданд: «Мо аз шариат медонем, ки Таъиншудаи Худо то абад зинда мемонад. Пас, чіг

тавр мегүй, ки Фарзанди Инсон бояд боло бардошта шавад? Охир, Фарзанди Инсон кист?»

35 Исо ба онҳо гуфт: «Боз муддати кӯтоҳе равшаний бо шумо мемонад. Ҳанӯз ки равшаний доред, роҳ равед, то ки торикий шуморо фаро нагираад, зеро ҳар кӣ дар торикий роҳ меравад, чои мерафтигиашро намедонад.

36 Пас, ҳанӯз ки равшаний бо шумост, ба он имон биёваред, то ки писарони равшаний шавед!» Исо инро гуфта, он чойро монда рафту аз назари онҳо ғоиб шуд.

Беимонии одамон

37 Бо вуҷуди он ки Исо дар ҳузури онҳо мӯъчизори бисёр нишон дод, онҳо ба Ӯ имон наоварданд.

38 Ишаъё пайғамбар гуфта буд:
«Эй Худованд, кӣ ба паёми мо бовар кардааст?
Ба кӣ қудрати Худо ошкор гардидааст?»

Ин пешгӯй ҳамин тавр иҷро шуд.

39 Инчунин онҳо боз аз он сабаб имон оварда натавонистанд, ки Ишаъё пайғамбар чунин ҳам гуфта буд:

40 «Худо ҷашмони онҳоро нобино
ва ақли онҳоро тира кардааст,
то ки онҳо бо ҷашмони худ набинанд
ва бо ақли худ дарк нақунанд.

Вагарна, мегӯяд Худо, ба Ман мурочиат мекарданд,
то Ман онҳоро шифо диҳам».

41 Ишаъё барои он чунин гуфта буд, ки шӯҳрату ҷалоли Исоро дид ва дар бораи Ӯ сухан гуфт.

42 Ба ҳар ҳол, бисёри одамон, ҳатто аз байни мансабдорон низ ба Исо эътиқод карданд, вале аз тарси фарисиён ошкоро ба ин иқрор намешуданд, ки мабодо онҳоро аз ибодатхонаҳо ҷудо нақунанд.

43 Зеро онҳо назар ба таърифе, ки аз чониби Худо аст, таърифи инсониро беҳтар донистанд.

44 Исо бо овози баланд хитоб кард: «Ҳар кӣ ба Ман имон оварад, на ба Ман, балки ба касе, ки Маро фиристодааст, имон меоварад.

45 Ҳар кӣ Маро мебинад, он касеро мебинад, ки Маро фиристодааст.

46 Ман ҳамчун равшаний ба ҷаҳон омадаам, то ҳар кӣ ба Ман имон оварад, дар торикий намонад.

47 Ман ҳеч касеро, ки суханони Маро мешунаваду ичро намекунад, ҳукм наҳоҳам кард, чунки Ман на барои ҳукм кардани ҷаҳон, балки барои начот додани он омадаам.

48 Касе, ки Маро инкор мекунад ва суханони Маро қабул намекунад, вай аллакай ҳукмқунандаро дорад. Дар рӯзи қиёмат он суханоне, ки Ман гуфтам, ўро ҳукм мекунанд,

49 чунки Ман аз худ сухан нагуфтаам, балки Падаре, ки Маро фиристодааст, чӣ гуфтану чӣ нақл карданамро фармон додааст.

50 Ва Ман медонам, ки фармони Ў ҳаёти абадӣ мебахшад. Бинобар ин Ман танҳо он чиро, ки Падар ба Ман фармудааст, мегӯям».

13

Пойҳои шогирдонро шустани Исо

1 Як рӯз пеш аз иди Балогардон Исо дид, ки вақту соати аз ин дунё рафтан ва ба пеши Падараш баргаштани Ў расидааст. Ў дар ин дунё одамони худро дӯст медошт ва муҳаббаташ нисбат ба онҳо то охир пойдор буд.

2-3 (2-3) Иблис аллакай ба дили Яҳудои писари Шимъӯни Исқарют фикри дар ҳаққи Исо хиёнат

карданро чо карда буд. Исо медонист, ки Падар ҳама чизро ба дasti ӯ супоридааст ва ӯ аз ҷониби Худо омада, ба пеши Худо бармегардад. Аз ин рӯ, ҳангоми хӯроки шом

4 Ӯ аз сари дастархон бархеста, чомаашро кашиду миёни худро бо сачоқ баст.

5 Пас, ба тағораи дастурӯшӣ об рехта, ба шустану бо сачоқи дар миён бастааш хушк кардани пойҳои шогирдон шурӯъ кард.

6 Ӯ ба назди Шимъӯни Петрус омад ва Шимъӯни Петрус гуфт: «Худованд, магар Ту пойҳои маро шустани ҳастӣ?!»

7 Исо ҷавоб дод: «Ҳоло ту кори мекардаамро намефаҳмӣ, баъдтар мефаҳмӣ».

8 Он гоҳ Петрус ба ӯ гуфт: «Ҳаргиз пойҳои маро намешӣ!». «Агар нашӯям, ту бо Ман шарик намешавӣ!» — ҷавоб дод Исо.

9 Шимъӯни Петрус дар ҷавоб гуфт: «Худовандо, пас на фақат пойҳоямро, балки дасту сарамро низ бишӣ!»

10 «Барои қасе, ки ҳаммом кардааст, танҳо пойҳояшро шустан лозим аст, чунки ӯ комилан пок аст, — гуфт Исо. — Шумо ҳам пок ҳастед, вале на ҳама».

11 Зоро Ӯ медонист, ки дар ҳаққаш кӣ ҳиёнат мекунад ва барои ҳамин гуфт, ки на ҳама пок ҳастанд.

12 Баъд аз он ки пойҳои онҳоро шуст, либосашро пӯшиду боз ба сари дастархон нишаста гуфт: «Оё медонед, ки Ман бароятон чӣ кор кардам?»

13 Шумо Маро устод ва Худованд меномед ва ин дуруст аст, чунки Ман ҳамонам.

14 Пас, агар Ман, ки Худованд ва устоди шумо ҳастам, пойҳои шуморо шуста бошам, шумо низ бояд пойҳои яқдигарро бишӯед.

15 Ман ба шумо намунаи ибрат шудам, ки шумо айнан мисле ки Ман нисбат ба шумо рафтор кардам, рафтор кунед.

16 Ба шумо рост мегӯям, ки хизматгор аз хочаи худ ва фиристодашуда аз шахсе, ки ўро фиристодааст, бузургтар нест.

17 Акнун ки шумо ин чизҳоро медонед, хушбаҳт мешавед, агар онҳоро ба амал оваред.

18 Ман на дар бораи ҳамаи шумо мегӯям; Ман қасони интихобкардаамро медонам. Вале, бигзор, суханон аз навиштаҷот ба амал оянд: „Касе ки нони Маро меҳӯрд, бар зидди Ман даст бардошт“.

19 Инро ҳоло пеш аз рӯй доданаш ба шумо мегӯям, то ки ҳангоми ба амал омадани ин ҳодиса имон оваред, ки ин Ман ҳастам*.

20 Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ фиристодаи Маро қабул кунад, Маро қабул мекунад ва ҳар кӣ Маро қабул кунад, фиристандаи Маро қабул мекунад».

Пешгӯйии Исо дар бораи хиёнат дар ҳаққи ў

21 Инро гуфта, Исо саҳт безобита шуду эълон кард: «Ба шумо рост мегӯям, яке аз шумо ба Ман хиёнат мекунад».

22 Шогирдон ба яқдигар нигоҳ карда, дар ҳайрат монданд, ки Ў инро дар бораи кӣ гуфта бошад.

23 Яке аз шогирдон, ки Исо ўро дӯст медошт, дар паҳлӯи Ў такя карда нишаста буд.

24 Шимъӯни Петрус ба ў ишора кард, то аз Исо бипурсад, ки Ў инро дар бораи кӣ гуфт.

25 Он шогирд ба Исо наздиктар шуда пурсид: «Худованд, ин кист?»

---

* **13:19** 13:19 Ниг. эзоҳи 8:28.

26 Исо ҷавоб дод: «Ба кӣ луқмаи нонро дар коса тар карда диҳам, ҳамон аст». Баъд луқмаи нонро тар карда, ба Яҳудои писари Шимъӯни Исқарют дод.

27 Ҳамин ки Яҳудо луқмаи нонро гирифт, иблис ба вучуди ў доҳил шуд. Исо ба ў гуфт: «Он ниятеро, ки дар дил дорӣ, зудтар иҷро бикун».

28 Ҳеч касе аз онҳое, ки дар сари дастархон буданд, нафаҳмиданд, ки барои чӣ Исо ба ў ин суханро гуфт.

29 Азбаски ҳазинаи пул дар дасти Яҳудо буд, баъзеҳо гумон карданд, ки Исо ба ў фармуд, то ҳар чӣ барои ид лозим аст, барояшон бихарад ё ки ба бенавоён ҷизе бидиҳад.

30 Яҳудо нонро гирифта, ҳамон замон берун баромад. Шаб буд.

Фармони нав

31 Вақте ки ў берун баромад, Исо гуфт: «Акнун Фарзанди Инсон шӯҳрату ҷалол ёфт ва Худо низ ба воситай ў шӯҳрату ҷалол ёфт.

32 Агар Худо дар ў шӯҳрату ҷалол ёфта бошад, пас Худо низ дар худ ўро шӯҳрату ҷалол медиҳад ва фавран инро мекунад.

33 Эй фарзандонам, муддати кам мондааст, ки Ман ҳамроҳӣ шумо мемонам. Шумо Маро ҷустуҷӯ хоҳед кард, vale, чӣ тавре ки ба роҳбарони яҳудӣ гуфта будам, акнун ба шумо низ мегӯям, ба он ҷое, ки Ман меравам, шумо омада наметавонед.

34 Ман ба шумо фармони нав медиҳам, ки яқдигарро дӯст доред. Ҳамон тавре ки Ман шуморо дӯст доштам, шумо низ яқдигарро дӯст доред.

35 Агар нисбат ба яқдигар муҳаббат дошта бошед, ҳама хоҳанд фаҳмид, ки шумо шогирдони Ман ҳастед».

Пешгӯии Исо дар бораи ўро инкор кардани Петрус

36 Шимъүни Петрус аз ӯ пурсид: «Худованд, Ту ба кучо меравӣ?» «Ба ҷое, ки Ман меравам, ту ҳоло аз паси Ман омада наметавонӣ, — ҷавоб дод Исо, — аммо бâъдтар ҳоҳӣ омад».

37 Петрус ба ӯ гуфт: «Худованд! Чаро ман ҳоло аз паси Ту рафта наметавонам? Ман тайёрам ҷони худро барои Ту фидо кунам!»

38 Исо ҷавоб дод: «Ҷонатро фидои Ман мекунӣ?! Ба тӯ рост мегӯям, ки пеш аз ҷеф задани хурӯс ту се бор Маро инкор ҳоҳӣ кард!»

14

Исо роҳ ба сӯи Падар аст

1 Исо суханашро давом дода гуфт: «Бигзор дилҳоятонро ғаму гусса фаро нагирад! Ба Худо имон оваред ва ба Ман низ имон оваред!

2 Дар ҳонаи Падари Ман ҳуҷраҳо бисёранд. Агар ҷунин намебуд, магар Ман ба шумо мегуфтам, ки рафта, барои шумо ҷой тайёр мекунам?

3 Вақте ки Ман меравам ва барои шумо ҷой тайёр мекунам, баргашта, шуморо пеши худ мебарам, то дар ҷое, ки Ман ҳастам, шумо ҳам бошед.

4 Роҳ ба он ҷое, ки Ман меравам, барои шумо маълум аст».

5 Он гоҳ Тумо ба ӯ гуфт: «Худовандо, мо намедонем, ки Ту ба кучо меравӣ. Пас роҳро аз кучо дониста метавонем?»

6 Исо ба ӯ гуфт: «Ман роҳ, ростӣ ва ҳаёт ҳастам. Ҳеч кас пеши Падар намеояд, магар ин ки фақат ба воситаи Ман.

7 Модоме ки шумо Маро мешиносад, Падарамро ҳам мешиносад. Аз имрӯз эътиборан шумо ӯро мешиносад ва ҳатто ӯро дидаед!»

8 «Худовандо! — гуфт ба ӯ Филиппус, — Падарро ба мо нишон дех ва ин бароямон кифоя аст».

9 Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман ин қадар ҳамроҳи шумо будам ва ту, Филиппус, Маро то ҳол намешиносӣ? Ҳар кӣ Маро дида бошад, Падарро диддааст. Пас чӣ гуна ту „Падарро ба мо нишон дех“ мегӯй?

10 Магар бовар намекунӣ, ки Ман дар Падар ҳастам ва Падар дар Ман аст? Суханонеро, ки Ман ба шумо мегӯям, аз худам намегӯям. Падарам, ки дар Ман аст, корҳои худро ичро мекунад.

11 Ба Ман бовар кунед, ки Ман дар Падар ҳастам ва Падар дар Ман аст. Вагарна ба хотири он корҳое, ки мекунам, бовар кунед.

12 Ба шумо рост мегӯям, ҳар кӣ ба Ман имон оварад, корҳоеро, ки Ман мекунам, вай ҳам мекунад ва ҳатто корҳои бузургтар аз он мекунад, чунки Ман ба назди Падарам меравам.

13 Инчунин ҳар чиро, ки аз номи Ман талаб кунед, Ман ичро мекунам, то ки шӯҳрату ҷалоли Падар дар Писар намоён гардад.

14 Агар аз номи Ман чизеро аз Ман талаб кунед, онро ичро хоҳам кард.

Ваъда дар бораи Рӯҳи Муқаддас

15 Агар шумо Маро дӯст доред, фармонҳои Маро ичро мекунед.

16 Он гоҳ Ман аз Падарам хоҳиш мекунам ва ӯ ба шумо Мададгори дигареро медиҳад, ки то абад бо шумо мемонад.

17 Ин Рӯҳи ростӣ аст, ки ҷаҳон ӯро қабул карда наметавонад, чунки ӯро на мебинаду на мешиносад. Вале шумо ӯро мешиносед, чун Вай ҳамроҳи шумо аст ва дар шумо мешавад.

18 Ман шуморо бепарастор намегузорам: боз ба назди шумо бармегардам.

19 Пас аз андаке ҷаҳон Маро дигар намебинад, вале шумо Маро хоҳед дид. Азбаски Ман зиндаам, шумо ҳам зинда мешавед.

20 Дар он рӯз медонед, ки Ман дар Падарам ҳастам ва шумо дар Ман ҳастед ва Ман дар шумо.

21 Ҳар кӣ бо фармонҳои Ман розӣ шаваду онҳоро ичро қунад, вай қасест, ки Маро дӯст медорад ва ҳар кӣ Маро дӯст дорад, ўро Падари Ман ҳам дӯст медорад. Ман низ ўро дӯст медорам ва худро ба ў ошкор меқунам».

22 Яхудо (на Исқарют) гуфт: «Худовандо, ин чӣ тавр мешавад, ки Ту худро ба мо зоҳир меқуний, аммо на ба ҷаҳон?»

23 Исо дар ҷавоби ў гуфт: «Ҳар кӣ Маро дӯст дорад, каломи Маро риоя меқунад. Он гоҳ Падари Ман ҳам ўро дӯст медорад. Мо пеши ў меоем ва дар наздаш ҷой мегирем.

24 Қасе ки Маро дӯст намедорад, суханони Маро ичро намекунад. Он сухане, ки шумо мешунавед, аз Ман нест, балки сухани Падар аст, ки Маро фиристодааст.

25 Ман ин суханонро ба шумо ҳанӯз, ки бо шумо ҳастам, мегӯям.

26 Вале Мададгор, Рӯҳи Муқаддас, ки Ўро Падар аз номи Ман ба шумо мефиристад, ҳама чизро ба шумо ёд медиҳад ва ҳар сухани Маро ба хотири шумо меовараад.

27 Ман оромиро бо шумо мемонам, оромии худамро ба шумо медиҳам. Ман онро ба шумо на ба он тавре медиҳам, ки ҷаҳон медиҳад. Гаму ғуссаро аз дилҳоятон дур қунеду ҳаросон нашавед!

28 Шумо аллакай суханони Маро шунида будед, ки Ман мераам ва ба назди шумо бармегардам, гуфта будам. Агар Маро дӯст медоштед, хурсанд мешудед,

ки Ман ба пеши Падар меравам, зеро Падар аз Ман бузургтар аст.

29 Ана Ман инро пеш аз ба амал омаданаш ба шумо гуфтам, то вақте ки ин ҳодиса ба амал меояд, имон оваред!

30 Ман дигар вақти дароз бо шумо гап намезанам, чунки ҳукмрони ин ҷаҳон омада истодааст. Вай бар Ман ҳеч қудрате надорад,

31 вали Ман аз рӯи фармони Падар, ки ба Ман додааст, ин корро меқунам, то ҷаҳон бидонад, ки Ман Падарро дӯст медорам. Бархезед, биёед, аз ин ҷо меравем!»

15

Исо токи ҳақиқӣ аст

1 Исо суханашро давом дода гуфт: «Ман токи ҳақиқӣ ҳастам ва Падари Ман токпарвар аст.

2 Ҳар шохаero, ки дар Ман ҳосил намедиҳад, ӯ бурида мепартояд ва ҳар шоҳай ҳосилдиҳандаро хомтот мекунад, то меваи бештаре ба бор оварад.

3 Шумо аллакай ба воситаи суханоне, ки Ман ба шумо гуфтаам, пок шудаед.

4 Дар Ман бимонед, чунон ки Ман дар шумо ҳастам. Ҳамон тавр ки шоҳа, агар дар ток набошад, аз худ ҳосил ба бор оварда наметавонад, ҳамчунин шумо низ, агар дар Ман намонед, аз худ самара оварда наметавонед.

5 Ман ток ҳастам ва шумо шоҳаҳо ҳастед. Танҳо онҳое, ки дар Ман ҳастанд ва Ман дар онҳо ҳастам, ҳосили фаровон ба бор меоваранд, чунки бе Ман шумо ҳеч корде карда наметавонед.

6 Ҳар кӣ дар Ман намонад, монанди шоҳа партофта шуда, баъд хушк мешавад. Чунин шоҳаҳоро ҷамъ карда, ба оташ мепартоянду месӯzonанд.

7 Агар шумо дар Ман бимонед ва суханони Ман дар шумо бимонанд, ҳар чизеро, ки талаб кунед, бароятон ичро мешавад!

8 Падари Ман бо он шұхрату қалол меёбад, ки шумо самари зиёд меоваред ва бо ин нишон медиҳед, ки шогирдони Ман ҳастед.

9 Чүй тавре ки Падар Маро дұст медорад, ҳамон тавр Ман ҳам шуморо дұст медорам. Дар муҳаббати Ман бимонед!

10 Айнан чүй тавре ки Ман фармонҳои Падарамро ичро кардаму дар муҳаббаташ мондам, шумо низ агар фармонҳои Маро ичро кунед, дар муҳаббати Ман мемонед.

11 Ман инро ба шумо барои он гүфтам, ки шодии Ман дар шумо бошад ва шодии шумо пурра гардад.

12 Фармони Ман ин аст: чуноне ки Ман шуморо дұст медорам, ҳамон тавр шумо яқдигарро дұст доред.

13 Аз он муҳаббате, ки кас ҷонашро барои дұстонаш фидо мекунад, муҳаббати бузургтаре нест.

14 Агар фармонҳои Маро ичро кунед, шумо дұстоны Ман ҳастед.

15 Ман дигар шуморо хизматтор наменомам, зеро хизматтор намедонад, ки хочаи ӯ ба чүй кор машғул аст. Лекин Ман шуморо дұстоны худ меконам, чунки ҳама чизи аз Падар шунидаамро ба шумо гүфтаам.

16 Шумо Маро интихоб накардаед, балки Ман шуморо интихоб карда, таъин намудаам, ки рафта мева биёред ва мевае, ки то абад мемонад. Инак, ҳар чи ба номи Ман аз Падар талаб кунед, ӯ ба шумо бидиҳад.

17 Пас, фармони Ман барои шумо ин аст, ки ҳамдигарро дұст доред».

Нафрати ҷаҳон

18 «Агар ҷаҳон аз шумо нафрат кунад, донед, ки аввал аз Ман нафрат дошта буд.

19 Агар шумо аз ин ҷаҳон мебудед, ҷаҳон шуморо ҳамчун аз они худ дӯст медошт. Вале, аз сабаби он ки Ман шуморо аз ин ҷаҳон интихоб карда гирифтам ва шумо аз ин ҷаҳон нестед, ин ҷаҳон аз шумо нафрат дорад.

20 Дар хотир доред, ки Ман ба шумо чӣ гуфта будам: „Хизматгор аз ҳочай худ бузургтар нест“. Пас, агар Маро барои азоб додан дунболагирӣ карда бошанд, шуморо низ дунболагирӣ мекунанд. Агар суханони Маро ичро карда бошанд, суханони шуморо низ ичро мекунанд.

21 Аммо мардум ҳамаи инро бо шумо аз барои Ман мекунанд, чунки фиристандаи Маро намешиносанд.

22 Агар Ман ба ҷаҳон намеомадам ва ба онҳо сухане намегуфтам, онҳо гуноҳе намедоштанд, вале акнун барои сафед кардани гуноҳи худ баҳона надоранд.

23 Касе, ки аз Ман нафрат мекунад, аз Падари Ман низ нафрат дорад.

24 Агар Ман дар байни онҳо он корҳоеро, ки касе накардааст, намекардам, онҳо гуноҳ намедоштанд. Вале акнун онҳо он корҳоро диданд ва бо вучуди ин аз Ман ва ҳам аз Падарам нафрат доранд.

25 Ин барои ичро шудани гуфтаҳои шариати онҳо ба амал меояд, ки гуфта шудааст: „Бесабаб аз ман нафрат доштанд“.

26 Вале, вақте Мададгоре, ки Ман аз ҷониби Падар Ӯро назди шумо мефиристам, меояд, яъне Рӯҳи ростӣ, ки аз Падар мебарояд, дар бораи Ман шаҳодат медиҳад.

27 Инчунин шумо ҳам шаҳодат медиҳед, зоро шумо аз рӯзҳои аввал бо Ман будед».

16

¹ Исо суханашро давом дода гуфт: «Ман инро ба шумо барои он гуфтам, ки роҳзада нашавед.

² Шуморо аз ибодатхонаҳо чудо мекунанд. Ҳатто чунон замоне фаро мерасад, ки кушандагони шумо фикр мекунанд, ки бо ин корашон ба Худо хизмат мекунанд.

³ Онҳо аз сабаби он чунин рафтор мекунанд, ки на Падар ва на Маро мешиносанд.

⁴ Аммо Ман ин чизҳоро ба шумо барои он гуфтам, ки ҳангоми расидани ин вақт шумо ба хотир оред, ки Ман дар бораи онҳо ба шумо гуфта будам.

Кори Рӯҳи Муқаддас

Аз аввал дар бораи ин чизҳо ба шумо нагуфтам, чунки ҳамроҳи шумо будам.

⁵ Акнун пеши он касе меравам, ки Маро фиристодааст. Вале ҳеч касе аз шумо ба Ман савол намедиҳад, ки „Ту ба қучо меравӣ?“,

⁶ чунки суханони Ман дилҳои шуморо пур аз ғам карданд.

⁷ Аммо Ман ба шумо рост мегӯям: рафтани Ман барои фоидаи шумост. Зеро, агар Ман наравам, Мададгор пеши шумо намеояд ва агар биравам, Ӯро ба назди шумо мефиристан.

⁸ Вақте ки Ӯ меояд, фикронии нодурусти ин ҷаҳонро дар бораи гуноҳ, ростӣ ва ҳукмкуни фош мекунад:

⁹ гуноҳ дар ин аст, ки онҳо ба Ман имон намеоваранд;

¹⁰ ростӣ дар ин аст, ки Ман ба пеши Падарам меравам ва шумо дигар Маро намебинед;

¹¹ ҳукмкуни дар ин аст, ки ҳукмрони ин ҷаҳон аллакай айбдор шудааст.

12 Ман боз бисёр чизи ба шумо гуфтаний дорам, аммо алҳол шумо онҳоро ғунчонда наметавонед.

13 Вақте ки Рӯҳи ростӣ меояд, ӯ шуморо сӯи тамоми ростӣ роҳнамоӣ мекунад, зеро ӯ аз худ чизе намегӯяд, балки он чиро, ки мешунавад, ба шумо мегӯяд. ӯ ба шумо дар бораи ҳодисаҳои оянда хабар медиҳад.

14 ӯ Маро шӯҳрату ҷалол медиҳад, зеро ӯ гуфтаҳои Маро гирифта, ба шумо нақл мекунад.

15 Ҳар чӣ Падар дорад, аз они Ман аст. Аз ин сабаб Ман гуфтам, ки ӯ гуфтаҳои Маро гирифта, ба шумо нақл мекунад».

Ба шодӣ табдил ёфтани ғами гусса

16 «Баъд аз андаке шумо Маро дигар намебинед, вале баъд аз андаки дигар Маро боз хоҳед дид».

17 Он гоҳ баъзе аз шогирдон ба ҳамдигар гуфтанд: «ӯ „баъд аз андаке шумо Маро дигар намебинед, вале баъд аз андаки дигар Маро боз хоҳед дид“ ва „чунки Ман ба пеши Падар меравам“ гуфта чиро дар назар дорад?

18 ӯ „андаке“ гуфта чиро дар назар дорад? Мо намефаҳмем, ӯ дар бораи чӣ гуфта истодааст».

19 Исо фаҳмид, ки онҳо ба ӯ савол доданий ҳастанд, бинобар ин гуфт: «Шумо аз яқдигар мепурсед, ки „баъд аз андаке шумо Маро дигар намебинед, вале баъд аз андаки дигар Маро боз хоҳед дид“ гуфта чиро дар назар доштам?

20 Ба шумо рост мегӯям, ки шумо гиря карда, андӯҳгин мешавед, вале ҷаҳон шодӣ мекунад. Шумо ғамгин мешавед, аммо ғами шумо ба шодӣ мубаддал мегардад.

21 Ҳангоми таваллуди қӯдак зан ғамгин мешавад, чун соати азоби вай расидааст, вале вақте ки қӯдакро

мезояд, азобу шиканчаро фаромӯш карда, шодӣ мекунад, ки инсоне ба дунё омадааст.

22 Инақ, шумо ҳам ҳоло ғамгин ҳастед, аммо Ман шуморо боз мебинам ва дилҳои шумо аз шодӣ пур мешаванд ва он шодиро ҳеч кас аз шумо гирифта наметавонад.

23 Он рӯз шумо аз Ман чизе намепурсед. Ба шумо рост мегӯям, ҳар чиро ки бо номи Ман аз Падар талаб кунед, ӯ ба шумо хоҳад дод.

24 То кунун шумо аз номи Ман чизеро талаб накардаед. Талаб кунед ва ба даст меоваред ва хурсандии шумо пурра мешавад».

Галаба бар ҷаҳон

25 «Ман дар ин бора ба шумо бо рамзҳо гуфтам, лекин замоне фаро мерасад, ки ба шумо на бо рамзҳо, балки қушоду равshan дар бораи Падар нақл мекунам.

26 Дар он рӯз бо номи Ман аз ӯ талаб мекунед. Ман намегӯям, ки барои шумо аз Падар талаб мекунам,

27 зеро худи Падар шуморо дӯст медорад, аз сабаби он ки шумо Маро дӯст доштед ва имон овардед, ки Ман аз ҷониби ӯ омадаам.

28 Ман аз ҷониби Падар ба ин ҷаҳон омадаам ва боз ин ҷаҳонро тарқ карда, ба назди ӯ меравам».

29 «Акнун Шумо қушоду равshan ва бе рамзҳо гап зада истодаед, — гуфтанд ба ӯ шогирдон.

30 — Ҳоло мо фаҳмидем, ки Шумо ҳама чизро медонед ва ҳочати аз Шумо пурсидан нест. Бинобар ин мо имон дорем, ки Шумо аз назди Худо омадаед».

31 «Шумо акнун имон овардед? — гуфт дар ҷавоби онҳо Исо.

32 — Инак вақту соате меояд ва он аллакай фаро расидааст, ки ҳамаи шумо пароқанда шуда ба

хонаҳои худ меравед ва Маро танҳо мегузоред. Вале Ман танҳо нестам, зеро Падар ҳамроҳи Ман аст.

33 Ман ин чизҳоро ба шумо гуфтам, то ки шумо дар Ман оромӣ пайдо кунед. Дар дунё шуморо азобу уқубат интизор аст, vale шумо мардонагиро аз даст надиҳед: Ман бар ин ҷаҳон ғолиб шудаам!»

17

Барои шогирдонаши дуо карданни Исо

1 Баъд аз ин суханон Исо ба сӯи осмон нигоҳ карда гуфт: «Эй Падар, вақт фаро расид. Писари худро шӯҳрату ҷалол дех, то ки Писар Туро шӯҳрату ҷалол бидиҳад,

2 чунки Ту ихтиёри ҳамаи одамонро ба дasti ӯ супоридай, то ки ӯ низ ба ҳамаи қасоне, ки ба ӯ бахшидай, ҳаёти абадӣ дихад.

3 Ва ҳаёти абадӣ ин аст, ки Туро, Худои ягонаи ҳақиқӣ ва Исои Масехро, ки Ту фиристодай, шиносанд.

4 Ман бо анҷом додани он коре, ки Ту ба Ман супорида будӣ, бароят дар рӯи замин шӯҳрат додам.

5 Акнун, эй Падар, он шӯҳрату ҷалолеро, ки пеш аз пайдоиши олам дар назди Ту доштам, ба Ман бидеҳ.

6 Ман номи Туро ба он қасоне, ки Ту аз ҷаҳон гирифта, ба Ман бахшидай, маълум қардам. Онҳо аз они Ту буданду Ту онҳоро ба Ман бахшидӣ ва онҳо қаломи Туро риоя қарданд.

7 Акнун онҳо медонанд, ки ҳама чизи ба Ман додаат, аз они туст.

8 Зеро он қаломеро, ки Ту ба Ман додӣ, Ман ба онҳо расондам ва онҳо қабул қарда, дар ҳақиқат фахмиданд, ки Ман аз назди Ту омадаам ва боварӣ доранд, ки Ту Маро фиристодай.

9 Ман барои онҳо дуо мекунам. Ман на барои ҷаҳон, балки барои онҳое дуо мекунам, ки Ту ба Ман додай, чунки онҳо аз они туанд.

10 Зеро ҳамаи онҳое, ки Ман дорам, аз они туанд ва онҳое, ки Ту дорӣ, аз они Мананд ва ба василаи онҳо Ман шӯҳрату ҷалол ёфтам.

11 Ман дигар дар ин ҷаҳон нестам, балки пеши Ту меравам, vale онҳо дар ин ҷаҳон мемонанд. Эй Падари Муқаддас, бо қудрати номи худ, ки Ту ба Ман додай, онҳоро муҳофизат бикун, то онҳо як бошанд, чунон ки Ману Ту бо ҳам як ҳастем.

12 То вақте ки Ман бо онҳо будам, онҳоро бо қудрати номи ту, ки ба Ман бахшидай, муҳофизат ва нигаҳбонӣ кардам. Аз онҳо касе ҳам ҷалок нашуд, ғайр аз як нафар, ки бояд ҷалок мешуд, то гуфтаҳои навиштаҷот ба амал оянд.

13 Вале акнун Ман назди Ту меравам ва ин чизҳоро ҳанӯз ки дар ин ҷаҳон ҳастам, мегӯям, то шодии Ман дар онҳо пурра шавад.

14 Ман қаломи Туро ба онҳо расондаам ва ҷаҳон аз онҳо нафрят кард, чунки онҳо аз ин ҷаҳон нестанд, ҳамон тавр ки Ман ҳам аз ин ҷаҳон нестам.

15 Ман талаб намекунам, ки Ту онҳоро аз ҷаҳон бибарӣ, аммо меҳоҳам, ки онҳоро аз иблис муҳофизат намой.

16 Онҳо аз ин ҷаҳон нестанд, чунон ки Ман ҳам аз ин ҷаҳон нестам.

17 Тавассути ростӣ онҳоро барои худ чудо кун; қаломи Ту ростӣ аст.

18 Чунон ки Ту Маро ба ҷаҳон фиристодаӣ, ҳамин тавр Ман ҳам онҳоро ба ҷаҳон фиристодаам.

19 Ман ба хотири онҳо худро ба Ту бахшидам, то ки онҳо низ ба тавассути ростӣ худро ба Ту бахшида тавонанд.

20 Ман на фақат барои онҳо дуо мекунам, балки барои қасоне ҳам, ки ба воситаи суханони онҳо ба Ман имон меоваранд.

21 Бигзор ҳамаи онҳо як шаванд. Бигзор, чӣ тавре ки ту, Падар, дар Ман ҳастӣ ва Ман дар Ту ҳастам, онҳо низ дар мо бошанд, то ҷаҳон имон оварад, ки Маро Ту фиристодай.

22 Ман ба онҳо ҳамон шӯҳрату ҷалолеро додаам, ки Ту ба Ман додай, то онҳо як бошанд, ҷунон ки Ману Ту як ҳастем.

23 Ман дар онҳо ҳастам ва Ту дар Ман ҳастӣ, то онҳо дар ягонагии комил бошанду ҷаҳон бидонад, ки Ту Маро фиристодай ва онҳоро ҳамон тарз дӯст медорӣ, ки Маро дӯст медорӣ.

24 Эй Падар, меҳоҳам, онҳое ҳам, ки Ту ба Ман баҳшидай, ҳамроҳи Ман дар он ҷое бошанд, ки Ман мешавам ва он шӯҳрату ҷалолеро бубинанд, ки Ту ба Ман додай, зеро Ту Маро пеш аз оғарниши олам дӯст дошта будӣ.

25 Эй Падари одил, ҷаҳон Туро нашиноҳт, вале Ман Туро мешиносам ва онҳо медонанд, ки Ту Маро фиристодай.

26 Ман ба онҳо Туро ошкор кардам ва боз ҳам ошкор мекунам, то он муҳаббате, ки Ту нисбат ба Ман дорӣ, дар онҳо низ бошад ва Ман ҳам дар онҳо бошам».

18

Дастгир шудани Исо

1 Пас аз ин суханон Исо ҳамроҳи шогирдонаш баромада, ба канори дигари водии Қидрун гузашт. Дар он ҷо бое буд ва Исо бо шогирдонаш ба он боғ даромад.

2 Яҳудо, ки ба Исо хиёнат кард, низ он ҷоро медонист, чунки Исо ва шогирдонаш бисёр вақт дар он ҷо ҷамъ меомаданд.

3 Инақ, Яҳудо дастай аскарони румӣ ва посбонони Хонаи Худоро, ки аз тарафи сардорони рӯҳонӣ ва фарисиён фиристода шуданд, бо ҳуд ба он ҷо овард. Онҳо ҳама мусаллаҳ буданд ва даст фонусу машъал бардошта меомаданд.

4 Исо медонист, ки бо ӯ ҷӣ ҳодиса рӯй медиҳад, бинобар ин ба пеши онҳо баромада, пурси: «Шумо киро ҷустуҷӯ мекунед?»

5 Онҳо ҷавоб доданд: «Исоли Носириро». «Ин Манам», — ҷавоб дод Исо. Яҳудо, ки ба Исо хиёнат кард, низ ҳамроҳи онҳо буд.

6 Ҳамин ки Исо «Ин Манам» гуфт, онҳо ақибнокӣ рафта, ба замин афтоданд.

7 Исо боз аз онҳо пурси: «Шумо киро ҷустуҷӯ мекунед?» «Исоли Носириро», — гуфтанд онҳо.

8 «Ман ба шумо гуфтам, ки ин Ман ҳастам. Агар барои шумо Ман лозим бошам, пас монед, ки ин одамон раванд».

9 Ӯ барои он ин тавр гуфт, то суханони «Аз он қасоне, ки Ту ба Ман бахшидӣ, қасеро аз даст надодам» гуфтааш иҷро шаванд.

10 Шимъўни Петрус, ки шамшер дошт, онро аз ғилоф қашида, ғуломи сарвари рӯҳониёнро заду гӯши рости ӯро бурида партофт. Он ғулом Малхус ном дошт.

11 Исо ба Петрус гуфт, ки шамшерашро ба ғилофаш андозад. Инчунин илова кард: «Наход, ки аз қосаи азобе, ки Падарам барои Ман додааст, нанӯшам?»

12 Он ғоҳ дастай аскарони румӣ бо фармондехӣ ҳуд ва посбонони яҳудӣ Исоро дастгир карда бастанд.

13 Аввал ӯро назди Ҳонон, падараарӯси Қаёфо бурданд, ки ҳамон сол сарвари рӯҳониён буд.

14 Қаёфо ин ҳамон шахсе буд, ки ба ҳукуматдорони яхудӣ маслиҳат дод, ки агар ба ҷои тамоми мардум як нафар бимирад, беҳтар аст.

Исоро инкор кардани Петрус

15 Шимъўни Петрус ва як шогирди дигари Исо аз паси ӯ рафтанд. Он шогирд бо сарвари рӯҳониён ошной дошт, бинобар ин ҳамроҳи Исо ба ҳавлии сарвари рӯҳониён даромад.

16 Вале Петрус дар беруни ҳавлӣ, дар назди дарваза истод. Пас он шогирде, ки бо сарвари рӯҳониён ошной дошт, баромада, бо зане, ки дарвозабон буд, гуфтугӯ карда, Петруஸро ба ҳавлӣ даровард.

17 Зани дарвозабон ба Петрус гуфт: «Оё ту аз шогирдони он қас нестӣ?» «Не, нестам», — ҷавоб дод Петрус.

18 Азбаски ҳаво хунук буд, хизматгорон ва посбонон гулхан даргиронда, дар гирди он худро гарм мекарданд. Петрус низ дар паҳлӯи онҳо истода, худро гарм мекард.

Исоро пурсучӯ кардани сарвари рӯҳониён

19 Сарвари рӯҳониён аз Исо дар бораи шогирдон ва таълимоти ӯ пурсучӯ кард.

20 Исо дар ҷавоб гуфт: «Ман дар пеши ҳама ошкоро сухан гуфтаам. Ман доимо дар ибодатхонаҳо ва дар Ҳонаи Худо, ки ҳамаи мардум ҷамъ мешаванд, таълим медодам ва пинҳонӣ ҷизе нагуфтаам.

21 Пас, ҷаро шумо аз Ман мепурсед? Аз шунавандагон бипурсед, ки Ман дар бораи чӣ ба онҳо гуфтаам. Онҳо медонанд, ки Ман чӣ гуфтаам».

22 Ҳангоме ки ӯ ин суханонро гуфт, яке аз посбонони дар паҳлӯяш истода Исоро торсакӣ зада,

гуфт: «Ту чӣ тавр ба сарвари рӯҳониён гап гардонда метавонӣ?»

23 «Агар чизе нодуруст гуфта бошам, бигӯ, ки хатои Ман дар чист, — ҷавоб дод Исо. — Вале агар дуруст гуфта бошам, ҷаро Маро мезани?»

24 Он гоҳ Ҳонон Исои дастбастаро ба назди Қаёфои сарвари рӯҳониён фиристод.

Бори дигар Исоро инкор кардани Петрус

25 Шимъӯни Петрус бошад, дар ҷои пештарааш истода, худро гарм меқард. Аз ӯ пурсиданд: «Магар ту ҳам аз шогирдони Ӯ нестӣ?» Вале Петрус инро инкор карда, «не» ҷавоб дод.

26 «Магар туро дар боғ бо Ӯ надида будам?» — гуфт яке аз хизматгорони сарвари рӯҳониён, хеши ҳамон касе, ки гӯшашро Петрус бурида буд.

27 Петрус боз инкор кард. Ҳамон лаҳза хурӯс ҷеғ зад.

Исо дар назди Пилотус

28 Пагоҳии барвақт Исоро аз назди Қаёфо ба қасри ҳокими румӣ бурданд. Онҳое, ки Ӯро оварданд, ба хотири он ки ҳаром нашаванду ҳӯроки иди Балогардонро ҳӯрда тавонанд, ба қаср надаромаданд.

29 Пас, Пилотус ба назди онҳо баромада, гуфт: «Айби ин одам дар чист?»

30 Онҳо ҷавоб доданд: «Агар Ӯ ҷинояткор намебуд, магар ба дasti шумо месупоридем?»

31 «Худатон Ӯро гирифта аз рӯи қонунатон ҳукм кунед», — гуфт ба онҳо Пилотус. «Ба мо раво нест, ки қасеро ба қатл расонем», — ҷавоб доданд роҳбарони яҳудӣ.

32 (Ҳамаи ин барои он рӯй дод, то суханони Исо, ки дар бораи тарзи маргаш гуфта буд, иҷро шаванд).

33 Пилотус ба қаср баргашт ва Исоро өф зада гуфт: «Оё Ту Шоҳи Яҳудиён ҳастӣ?»

34 Исо дар ҷавоб гуфт: «Ту ин саволро аз худат мегӯй ё дигарон дар бораи Ман ба ту гуфтанд?»

35 Пилотус ҷавоб дод: «Магар ман яҳудӣ ҳастам? Ҳалқ ва сардорони рӯҳонии худат Туро дошта, ба дасти ман супориданд. Ту чӣ кор кардӣ?»

36 Исо гуфт: «Подшоҳии Ман аз ин ҷаҳон нест. Агар подшоҳии Ман аз ин ҷаҳон мебуд, одамони зердастам мечангиданд, то ки Ман ба дасти ҳукуматдорони яҳудӣ таслим нашавам. Не, подшоҳии Ман аз ин ҷаҳон нест».

37 «Пас, Ту Шоҳ ҳастӣ?» — пурсиid аз Ӯ Пилотус. Исо ҷавоб дод: «Ту мегӯй, ки Ман подшоҳ ҳастам. Ман барои он таваллуд шуда ба ин ҷаҳон омадам, ки шоҳиди ростӣ бошам. Ҳар кӣ тарафдори ростӣ бошад, Маро гӯш мекунад».

38 «Ростӣ чист?» — пурсиid аз Ӯ Пилотус.

Ба марғ ҳукм шудани Исо

Ин суханонро гуфта, Пилотус боз ба назди яҳудиён баромаду гуфт: «Ман дар Ӯ ҳеч айберо наёфтам.

39 Лекин шумо як анъана доред, ки ҳар иди Балогардон ман бароятон як зинданиро озод мекунам. Мехоҳед, ки бароятон Шоҳи Яҳудиёнро озод кунам?»

40 «Не! — дод зада ҷавоб доданд онҳо. — Ба ҷои Ӯ Бараббосро озод кун!» Бараббос як марди роҳзан буд.

19

1 Он вақт Пилотус фармуд, ки Исоро бо қамчин зананд.

2 Сарбозон аз хор тоҷе бофта, бар сари Ӯ гузоштанд ва ба Ӯ ҷомаи бунафшранг пӯшонданд.

3 Онҳо ба пеши ӯ омада, «Зинда бод Шоҳи Яҳудиён!» мегуфтанду ӯро торсакӣ мезаданд.

4 Пилотус боз берун баромада, ба онҳо гуфт: «Акнун ман ин одамро пеши шумо меорам. Бидонед, ки ман дар ӯ ҳеч айбе наёфтам».

5 Исо берун баромад ва дар сар точи хордору дар тан чомай бунафшранг дошт. Пилотус ба онҳо гуфт: «Ана ин одам!»

6 Сардорони рӯҳонӣ ва посбонон ӯро дид, фарёд карданд: «Ӯро ба салиб меҳқӯб кунед! Ӯро меҳқӯб кунед!» Пилотус ба онҳо гуфт: «Шумо худатон ӯро гирифта, меҳқӯб кунед! Зоро ман дар ӯ ҳеч айбе наёфтам».

7 Онҳо ба ӯ ҷавоб доданд: «Мо дар шариат қонун дорем, ки мувофиқи он ӯ бояд бимирад, чунки худро Писари Худо эълон кардааст».

8 Вақте Пилотус инро шунид, аз пештара зиёдтар тарсид.

9 Ӯ боз ба дохили қаср баргашта, аз Исо пурсид: «Ту аз кучой?» Вале Исо ҷавобе надод.

10 «Бо ман гап задан намехоҳӣ? — пурсид Пилотус. — Магар намедонӣ, ман қудрат дорам, ки Туро озод кунам ва қудрат дорам, ки Туро ба салиб меҳқӯб кунонам?»

11 Исо ба ӯ ҷавоб дод: «Агар ба ту аз боло қудрат дода намешуд, ту бар Ман ҳеч қудрат дошта наметавонистӣ. Бинобар ин касе, ки Маро ба ту таслим кардааст, гуноҳи бузургтаре дорад».

12 Аз ин лаҳза Пилотус қӯшиш кард, ки ӯро озод кунад, вале мардум фарёд мекарданд: «Агар ӯро озод кунӣ, ту дӯсти император нестӣ! Касе, ки худро подшоҳ эълон мекунад, вай душмани император аст!»

13 Вақте ки Пилотус ин суханонро шунид, Исоро берун овард ва дар маҳале ба номи Сангфарш, ки ба забони ибронӣ онро «Чабто» мегуфтанд, ба курсии доварӣ нишаشت.

14 Арафай иди Балогардон, қариби нисфирузӣ шуда буд. Пилотус ба мардум гуфт: «Ана Шоҳи шумо!»

15 Онҳо фарёд зада гуфтанд: «Нест кун! Нест кун! Ӯро мекӯб кун!» «Шумо меҳоҳед, ки ман Шоҳи шуморо мекӯб кунам?» — гуфт Пилотус. Сардорони рӯҳонӣ ҷавоб доданд: «Мо ғайр аз император подшоҳи дигаре надорем!»

16 Он ғоҳ Пилотус Исоро барои мекӯб кардан ба дасти онҳо супорид.

Мекӯб шудани Исо

17 Онҳо Исоро бурданд ва Ӯ то «Чои косахонаи сар», ки ба забони ибронӣ «Чолҷото» ном дошт, салиби худро бардошта, рафт.

18 Дар он ҷо Ӯро ба салиб мекӯб карданд ва ҳамроҳи Ӯ боз ду нафари дигарро дар салибҳо, яке аз тарафи чап ва дигаре аз тарафи рост, мекӯб карданд ва Исо дар мобайни онҳо буд.

19 Пилотус лавҳачаero нависонда, ба салиб мекӯб кунонд, ки дар он чунин навишта шуда буд: «Исои Носирӣ, Шоҳи Яҳудиён».

20 Одамони зиёд ин навиштаро хонданд, чунки ҷое, ки Исо мекӯб шуд, аз шаҳр дур набуд ва он суханон ба забонҳои ибронӣ, румӣ ва юнонӣ навишта шуда буданд.

21 Сардорони рӯҳонии яҳудиён ба Пилотус гуфтанд: «„Шоҳи Яҳудиён“ нанавис, балки бинавис, ки „Ин одам «Ман Шоҳи Яҳудиён ҳастам» мегуфт“».

22 «Ҳар чӣ навиштаам, навиштам», — ҷавоб дод Пилотус.

23 Баъд аз он ки сарбозон Исоро межӯб карданد, либоси Ӯро гирифта, аз рӯи шумораи сарбозон ба ҷор қисим тақсим карданд. Куртаи Ӯро ҳам гирифтанд; ин курта аз матои яклухт бофта шуда буд ва ҷои пайваст надошт.

24 Онҳо ба яқдигар гуфтанд: «Биёед, инро пора намекунему қуръа партофта мебинем, ки соҳиби он кӣ мешавад».

Дар навиштачот омадааст: «Либоси Маро дар байни худ тақсим карданд ва бар куртаи Ман қуръа партофтанд». Барои иҷро шудани ин навиштачот ҳамаи ин ба амал омад.

25 Чунин буд амали сарбозон.

Дар назди салиби Исо модар ва холааш, Марями зани Келуп ва Марями Маҷдалия истода буданд.

26 Исо модари худ ва дар канори Ӯ шогирди дӯстдошташро дид, ба модараш гуфт: «Модар, ана ин писари туст».

27 Баъд ба он шогирд гуфт: «Ана, ин модари туст». Аз ҳамон вақт он шогирд модари Исоро ба хонаи худ бурд.

Марғи Исо

28 Исо донист, ки ҳама чиз иҷро шуд ва барои ба амал омадани пешгӯйии навиштачот гуфт: «Ташна мондам!»

29 Дар он ҷо як қосаи пур аз сирко буд ва латтаеро гирифта, ба он сирко тар карданду ба нӯги чӯбе гузошта, ба лабони Ӯ наздик оварданд.

30 Чун Исо сиркоро ҷашид, гуфт: «Иҷро шуд!» Баъд сар ҳам карда ҷон дод.

31 Он рӯзи тайёри ба рӯзи истироҳат буд ва сардорони яҳудӣ намехостанд, ки часади

мехкүбшудагон дар рўзи истироҳат дар салиб бимонад, чунки он рўзи истироҳат ба рўзи иди бузург рост омада буд. Бинобар ин онҳо аз Пилотус дархост карданд, ки пойҳои меҳкүбшудагонро шикананду часади онҳоро аз салиб ба поён фароранд.

32 Сарбозон омада, аввал пойҳои меҳкүбшудай якум ва баъд меҳкүбшудаи дуюмро шикастанд.

33 Вале вақте ки ба Исо наздик омаданд, диданд, ки Ў мурдааст, бинобар ин пойҳои Ўро нашикастанд.

34 Яке аз сарбозон бо найза ба паҳлӯи Ў зад ва ҳамон дам аз бадани Ў хун ва об ҷорӣ шуд.

35 (Касе, ки тамоми ин ҳодисаҳоро диддааст, шаҳодат медиҳад, то шумо низ имон оваред. Шаҳодати ў рост аст ва ў медонад, ки ҳақиқатро мегӯяд).

36 Ҳамаи ин барои он ба амал омад, ки гуфтаҳои навиштачот, ки «Ҳеч як устухони Ў шикаста наҳоҳад шуд» иҷро шаванд.

37 Боз дар дигар ҷои навиштачот гуфта шудааст, ки «Онҳо ба касе нигоҳ ҳоҳанд кард, ки Ўро найза заданд».

Дафни Исо

38 Баъд аз он Юсуфи аромотӣ, ки аз тарси роҳбарони яҳудӣ шогирди маҳфии Исо буд, аз Пилотус иҷозат хост, ки часади Исоро гирад. Пилотус иҷозат дод ва ў омада, часади Исоро гирифт.

39 Никодимус, ки пештар шабона ба дидани Исо омада буд, низ омад ва қарib сию чор кило ширеши хушбӯй бо гиёҳи дорувор омехтаро бо худ овард.

40 Онҳо аз рӯи расми яҳудиён часади Исоро гирифта, ба кафани бо ҳамон дорувории хушбӯй омехта пеҷонданд.

41 Дар ҷои мекүбшудаи Исо боғе ва дар он боғ қабри наве буд, ки ҳанӯз қасе дар он дафн нашуда буд.

42 Азбаски арафаи рӯзи истироҳати яҳудиён буд ва қабр ҳам наздик буд, Исоро дар он ҷо дафн карданд.

20

Зиндашавии Исо

1 Пагоҳии барвақти рӯзи якшанбе, ҳанӯз равшан нашуда, Марями Маҷдалия ба сари қабр омад ва дид, ки санг аз даромадгоҳи он гирифта шудааст.

2 Ў давида назди Шимъӯни Петрус ва шогирди дигар, ки Исо ўро дўст медошт, омада, ба онҳо гуфт: «Онҳо Худованди моро аз қабр бурдаанд ва мо намедонем, ки Ўро ба кучо гузоштаанд».

3 Пас, Петрус ва он шогирди дигар ба тарафи қабр равона шуданд.

4 Ҳардуи онҳо медавиданд, вале он шогирди дигар аз Петрус тезтар давида, аввалин шуда ба сари қабр расида омад.

5 Ў ҳам шуда кафанро дид, вале ба даруни қабр надаромад.

6 Аз паси ў Шимъӯни Петрус ҳам давида омад. Вай ба даруни қабр даромада, дид, ки кафан ҳаст ва

7 матое, ки дар сари Исо буд, на бо кафан, балки дар каноре ҷудо печонда шудааст.

8 Он гоҳ шогирди дигар ҳам, ки аввалин шуда ба сари қабр омада буд, ба қабр даромаду ҳамаи инро диди имон овард.

9 Онҳо ҳанӯз суханони навиштачотро намефаҳмиданд, ки дар бораи ў гуфта шуда буд, ки бояд байд аз марг зинда шавад.

10 Шогирдон ба хонаашон баргаштанд.

Ба Марями Маҷдалия зоҳир шудани Исо

11 Аммо Марям берун аз қабр истода гиря мекард. Ӧ гирякунон хам шуда ба даруни қабр нигоҳ кард

12 ва ду фариштаи сафедпӯшро дид, ки дар чое, ки пештар Исо гузошта шуда буд, нишастаанд, яке аз тарафи сар ва дигаре аз тарафи пой.

13 «Эй зан, чаро гиря мекунӣ?» — пурсиданд онҳо. Марям ба онҳо ҷавоб дод: «Худованди маро бурдаанд ва ман намедонам, ки Ӧро дар кучо гузоштаанд».

14 Инро гуфта, Ӧ ба қафо рӯ гардонду дид, ки дар рӯ ба рӯи Ӧ Исо истодааст. Вале Ӧ надонист, ки ин Исо аст.

15 Исо ба вай гуфт: «Эй зан, чаро гиря мекунӣ? Ту киро мечӯй?» Марям Ӧро боғбон фикр карда ба Ӧ гуфт: «Эй хоча, агар шумо Ӧро бурда бошед, ба ман бигӯед, ки дар кучо гузоштаед, то Ӧро гирифта барам».

16 «Эй Марям!» — гуфт Исо. Марям рӯ оварда, бо забони ибронӣ фарёд зад: «Эй Раббуни (ки маънояш „устод“ аст)!»

17 Исо ба Ӧ гуфт: «Ба Ман даст нарасон, ки ҳанӯз ба пеши Падар боло нарафтаам. Лекин назди бародаронам рафта гӯй, ки Ман назди Падари Ману шумо, ба назди Худои Ману шумо меравам».

18 Марями Мачдалия ба назди шогирдон омада, дар бораи Худовандро диданаш ба онҳо хабар дод. Инчунин суханони Исоро, ки ба Ӧ гуфта буд, ба онҳо нақл кард.

Ба шогирдон зоҳир шудани Исо

19 Бегоҳии худи ҳамон рӯз, яъне рӯзи якшанбе, вақте ки шогирдон якҷоя ҷамъ шуда, аз тарси роҳбарони ҳалқ дарҳоро маҳкам баста менишастанд, Исо омаду дар миёни онҳо истода гуфт: «Ба шумо оромӣ меҳоҳам».

20 Инро гуфта, дастҳо ва паҳлӯяшро ба онҳо нишон дод. Шогирдон аз дидани Худовандашон хурсанд шуданд.

21 «Ба шумо оромӣ меҳоҳам! — тақрор кард Исо. — Чунон ки Падар Маро фиристодааст, Ман низ шуморо мефиристам».

22 Баъд аз ин суханон ӯ бар онҳо пуф карда, гуфт: «Рӯҳи Муқаддасро қабул кунед!

23 Гуноҳи қасонеро, ки бубахшед, ба онҳо бахшида мешавад ва онҳоеро, ки набахшед, гуноҳ дар гардани онҳо мемонад».

Исо ва Тумо

24 Тумо, яке аз он дувоздаҳ шогирди Исо, ки боз Дугоник номида мешуд, ҳангоми омадани Исо дар он ҷо ҳамроҳи онҳо набуд.

25 Шогирдони дигар ба ӯ гуфтанд: «Мо Худовандро дидем!» Вале ӯ ба онҳо ҷавоб дод: «То бо ҷашмони ҳудам изҳои меҳро дар дастони ӯ набинам ва ангуштамро ба он нагузорам ва дастамро ба заҳми паҳлӯяш намонам, бовар намекунам!»

26 Баъд аз як ҳафта шогирдон боз ҷамъ омаданд ва Тумо ҳам ҳамроҳи онҳо буд. Дар баста буд, вале Исо омада, дар миёни онҳо истоду гуфт: «Ба шумо оромӣ меҳоҳам!»

27 Баъд ба Тумо гуфт: «Ангуштатро ба ин ҷо гузору дастонамро бин ва дастатро ба заҳми паҳлӯям гузор! Дигар шубҳа нақуну бовар кун!»

28 Тумо ба Вай ҷавоб дод: «Эй Худованди ман, Худои ман!»

29 Он гоҳ Исо ба ӯ гуфт: «Магар аз сабаби он бовар меқунӣ, ки Маро мебинӣ? Вале хушбахтанд онҳое, ки Маро надида имон овардаанд».

30 Исо дар ҳузури шогирдони худ бисёр мӯъчиизоти дигареро ҳам нишон дода буд, ки дар бораи онҳо дар ин китоб гуфта нашудааст.

31 Вале ҳамаи ин барои он навишта шудааст, ки шумо ба Таъиншуда ва Писари Худо будани Исо имон овареду ба воситаи имон ба Ӯ ҳаёти абадӣ ёбед.

21

Ба ҳафт шогирд зоҳир шудани Исо

1 Баъд аз ин Исо дар канори баҳри Табария бори дигар ба шогирдони худ зоҳир шуд. Зоҳир шудани Ӯ ана ин тавр ба амал омад:

2 Шимъўни Петрус, Тумо, ки боз Дугоник номида мешуд, Натаноил, ки аз аҳли Қанои Ҷалил буд, ду писари Забдой ва ду шогирди дигари Ӯ — ҳама дар як чо ҷамъ омада буданд.

3 Шимъўни Петрус ба онҳо гуфт: «Ман рафта, моҳӣ сайд меқунам». «Мо ҳам ҳамроҳи ту меравем», — гуфтанд дигарон.

Онҳо рафта ба қаиқ савор шуданд, аммо он шаб ҷизе сайд накарданд.

4 Вақти баромади офтоб Исо дар соҳил истода буд. Аммо шогирдон нафаҳмиданд, ки ин Исо аст.

5 Исо аз онҳо пурсид: «Эй бародарон, ягон моҳӣ сайд кардед?» «Не», — ҷавоб доданд онҳо.

6 Вай ба онҳо гуфт: «Тӯрро аз тарафи рости қаиқ партоед ва моҳӣ медоред!». Онҳо тӯр партофтанду аз сабаби зиёд будани моҳӣ онро ба қаиқ кашида натавонистанд.

7 Он шогирде, ки Исо ӯро дӯст медошт, ба Петрус «Ин Худованд аст!» гуфт. Вақте Шимъўни Петрус шунид, ки ин Худованд аст, либосашро пӯшиду (чунки либосашро кашида буд) худро ба об партофт.

8 Шогирдони дигар бо қаиқ ба тарафи соҳил ҳаракат карда, тўри пур аз моҳиро аз паси худ кашида оварданд. Онҳо аз соҳил на он қадар дур буданд, тахминан дар масофаи сад қадам.

9 Вақте онҳо ба соҳил расиданд, гулханеро диданд, ки рӯй он моҳӣ гузошта шудааст ва дар паҳлӯи он нон ҳам буд.

10 Он гоҳ Исо ба онҳо гуфт: «Аз моҳиҳои сайд кардаатон биёред».

11 Шимъўни Петрус ба қаиқ даромада, тўри пур аз яксаду панҷоҳу се моҳии калонро аз об ба соҳил кашид. Бо вучуди ин қадар зиёд будани моҳӣ тӯр канда нашуд.

12 Исо ба онҳо гуфт: «Биёед ва ноништа кунед». Аз шогирдон касе ҷуръат накард, ки «Ту кистӣ?» гуфта бипурсад, чунки онҳо фахмиданд, ки ин Худованд аст.

13 Он гоҳ Исо пеш омада, нонро гирифту дар байни онҳо тақсим кард, инчунин моҳиҳоро ҳам.

14 Ин бори сеюм буд, ки Исо баъд аз зинда шуданаш худро ба шогирдон нишон дод.

Исо ва Петрус

15 Баъд аз хўрдани хўрок Исо ба Шимъўни Петрус гуфт: «Эй Шимъўни писари Юханно, оё ту Маро аз онҳо бештар дўст медорӣ?» «Оре, Худованд, Ту медонӣ, ки ман Туро дўст медорам», — ҷавоб дод Петрус. «Барраҳои Маро ҷарон», — гуфт Исо.

16 Бори дуюм Исо ба ў гуфт: «Эй Шимъўни писари Юханно, ту Маро дўст медорӣ?» «Бале, Худованд, Ту медонӣ, ки ман Туро дўст медорам», — ҷавоб дод Петрус. «Гӯсфандони Маро саробонӣ кун», — гуфт Исо.

17 Бори сеюм Исо ба ў гуфт: «Эй Шимъўни писари Юханно, ту Маро дўст медорӣ?» Петрус ғамгин шуд,

ки Исо бори сеюм аз ў мепурсад, ки ўро дўст медорад ё не. «Худованд, ба Ту ҳама чиз маълум аст, — гуфт ў ба Исо. — Ту медонӣ, ки ман Туро дўст медорам». Исо ба ў гуфт: «Гӯсфандони Маро чарон.

18 Ба ту рост мегўям, вақте ки ҷавон будӣ, худат камарбандатро баста ба ҳар ҷое, ки меҳостиӣ, мерафтӣ, вале вақте ки пир мешавӣ, дастҳои худро дароз мекунӣ ва каси дигар камарбандатро баста ба ҷое, ки намехоҳӣ, туро мебарад».

19 Бо ин суханон Исо ба Петрус фаҳмонд, ки бо қадом роҳ марги Петрус Худоро шӯҳрату ҷалол ҳоҳад дод. Баъд ба Петрус гуфт: «Аз паси Ман биё».

Исо ва шогирди дўстдоштааш

20 Петрус ба ақиб нигоҳ карда, шогирдеро дид, ки Исо ўро дўст медошт. Ўаз паси онҳо меомад. Ин ҳамон шогирде буд, ки дар вақти шом ҳӯрдан ба Исо такя карда пурсида буд: «Эй Худованд, кй ба Ту хиёнат мекунад?»

21 Инак, Петрус ўро дида, аз Исо пурсид: «Эй Худованд, бо ў чӣ мешавад?»

22 Исо ҷавоб дод: «Агар Ман ҳоҳам, ки ў то вақти бозгаштанам зинда монад, ба ту ин чӣ даҳл дорад? Ту аз паси Ман биё!»

23 Бинобар ин дар байнни имондорони Исо овозае паҳн шуд, ки гӯё он шогирд намемирад. Аммо Исо ба ў нагуфт, ки ў намемирад. Ўфақат гуфт, ки «Агар Ман ҳоҳам, ки ў то бозгаштанам зинда монад, ба ту ин чӣ даҳл дорад?»

24 Ин ҳамон шогирдест, ки ҳамаи инро навиштааст ва дар бораи ин чизҳо шаҳодат медиҳад ва мо медонем, ки шаҳодати ў рост аст.

25 Инчунин Исо боз бисёр корҳои дигареро ҳам кардааст. Агар ҳамаи онҳо навишта мешуданд, ба

Юҳанно 21:25

lxxxv

Юҳанно 21:25

гумонам, дар тамоми олам барои ин миқдор китоб
чой ёфт намешуд.

**Хушхабар
Portions of the Holy Bible in the Tajik language of
Tajikistan**

Части Библии в таджикском языке Таджикистан

Copyright © 2010, 2014 Фонди «Калом»

Language: тоҷикӣ (Tajik)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

1f8fe4f8-d37a-5948-a2bf-cc6be88e89cb